

Beantwoording technische vragen Begroting 2022

Inhoudsopgave

1	Opsterlands Belang	6
1.1	<i>Doorberekening personeelskosten</i>	6
1.2	<i>Toetsing maatregelen</i>	6
1.3	<i>Bezuinigingsmaatregelen</i>	6
1.4	<i>Programmagestuurd werken</i>	6
1.5	<i>Formatie</i>	7
1.6	<i>Doorbelasting salariskosten sociaal domein</i>	7
1.7	<i>Staat van de wegen</i>	7
1.8	<i>MKB-tevredenheidsonderzoek</i>	8
1.9	<i>Kwaliteit bedrijventerreinen</i>	8
1.10	<i>Leerlingenvervoer</i>	8
1.11	<i>Onderwijshuisvesting</i>	8
1.12	<i>Subsidieovereenkomst bibliotheek</i>	9
1.13	<i>Verbeteren fiets-, ruiters- en MTB-netwerken</i>	9
1.14	<i>Fietspaden Bakkeveen/Wijnjewoude</i>	9
1.15	<i>Himmelploegen</i>	9
1.16	<i>Visitatierapport VNG sociaal domein</i>	10
1.17	<i>Bijgestelde normen huishoudelijke hulp</i>	10
1.18	<i>Aanpak afstand tot de arbeidsmarkt</i>	11
1.19	<i>Tegenprestatie</i>	11
1.20	<i>Dorpskamers</i>	11
1.21	<i>Uitvoeringsprogramma Visie preventie en welzijn</i>	11
1.22	<i>Inkoop jeugdzorg</i>	12
1.23	<i>Plaatselijk belangen</i>	12
1.24	<i>Buurtsportcoaches</i>	12
1.25	<i>Duurzaamheid</i>	12
1.26	<i>Aardgasvrij</i>	13
1.27	<i>50.000 MWh energiebesparing</i>	13
1.28	<i>Gebiedsontwikkeling Beekdal Koningsdiep</i>	14
1.29	<i>Afvalstoffen heffingen</i>	14
1.30	<i>Riolering</i>	15
1.31	<i>Organisatie ontwikkelingen</i>	15
1.32	<i>Bezuinigingsmogelijkheid organisatie</i>	16
1.33	<i>Professionalisering van de toegang</i>	16
1.34	<i>Beleid denktank</i>	16
1.35	<i>Bijlagenboek</i>	16
2	CDA	16
2.1	<i>Kosten coronacrisis</i>	17
2.2	<i>Middelen jeugdzorg</i>	17
2.3	<i>Regio deals</i>	18
2.4	<i>Overheadkosten</i>	18
2.5	<i>Inhuur</i>	18
2.6	<i>Formatie</i>	18
2.7	<i>Formatie uitbreiding</i>	19
2.8	<i>Netwerksamenleving</i>	19
2.9	<i>Facilitering Provincie Fryslân</i>	19

2.10	<i>Vergevingsgezinde berm</i>	19
2.11	<i>Sweachsterwei</i>	20
2.12	<i>Economische perspectieven</i>	20
2.13	<i>VVE</i>	20
2.14	<i>Fusie BHS en Singelland</i>	21
2.15	<i>Actualisatie IHP</i>	21
2.16	<i>Reserve onderwijs</i>	21
2.17	<i>Dundelle</i>	22
2.18	<i>Samenwerking musea</i>	22
2.19	<i>Right to Challenge - taken</i>	22
2.20	<i>Right to Challenge - budget</i>	22
2.21	<i>Fietspaden Bakkeveen/Wijnjewoude</i>	22
2.22	<i>Himmelploegen</i>	23
2.23	<i>Stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost-Friesland</i>	23
2.24	<i>Ontwikkeling Skâns</i>	23
2.25	<i>SOC Kortezwaag</i>	23
2.26	<i>Jeugdzorg</i>	24
2.27	<i>Herindicatietrajecten</i>	24
2.28	<i>Armoedebestrijding</i>	24
2.29	<i>Omgekeerde toets</i>	24
2.30	<i>Duurzaam inkopen</i>	25
2.31	<i>Himmelploegen</i>	25
2.32	<i>Duurzaam opgewekte energie</i>	25
2.33	<i>Zonnevelden</i>	25
2.34	<i>Eigen energiebedrijf</i>	26
2.35	<i>Natuur inclusieve landbouw</i>	26
2.36	<i>Toekomstgericht woonklimaat</i>	26
2.37	<i>Kostendekkendheid riolering</i>	26
2.38	<i>Grondexploitaties</i>	26
2.39	<i>Vaste houten bruggen</i>	27
2.40	<i>Bezuinigingsmogelijkheden</i>	27
2.41	<i>Samenwerking OWO</i>	27
2.42	<i>Zonnepanelen Lippe Gabriëlsplas</i>	27
2.43	<i>Staat van investeringen</i>	28
3	PvdA	28
3.1	<i>Digitale agenda</i>	28
3.2	<i>Beleidsindicatoren programma 0</i>	28
3.3	<i>Kaderstellende documenten programma 5</i>	28
3.4	<i>Teksten programma 6</i>	29
3.5	<i>Financiële toelichting programma 6</i>	29
3.6	<i>Incidentele baten en lasten</i>	29
4	Groenlinks – Opsterlanders	29
4.1	<i>Mutaties reserves</i>	29
4.2	<i>Doorbelasting personeelskosten</i>	30
4.3	<i>Resultaat 2022 (2023)</i>	30
4.4	<i>Regiodeal</i>	30
4.5	<i>Uitbreiding formatie</i>	30

4.6	<i>Raming wachtgelden</i>	31
4.7	<i>Taakveld 0.11</i>	31
4.8	<i>Brandweer</i>	31
4.9	<i>Speedpedelec op fietspaden</i>	32
4.10	<i>Vergevingsgezinde berm</i>	32
4.11	<i>Gladheidsbestrijding investering</i>	32
4.12	<i>Grondexploitatie bedrijventerreinen</i>	32
4.13	<i>Verhouding baten en lasten grondexploitatie</i>	32
4.14	<i>Laaggeletterdheid percentage</i>	32
4.15	<i>Accrespercentage toegerekend aan bibliotheken</i>	33
4.16	<i>Meerjarig toekennen subsidies</i>	33
4.17	<i>Dundelle</i>	33
4.18	<i>Weekvullend programma nieuwkomers</i>	33
4.19	<i>Jeugdzorg</i>	33
4.20	<i>Zorgaanbieders gebiedsteam</i>	34
4.21	<i>Ambassadeur topsport</i>	34
4.22	<i>Mobility Mentoring</i>	34
5	CU	34
5.1	<i>OWO opbrengsten</i>	34
5.2	<i>Werkplek van de toekomst</i>	34
5.3	<i>Taakveld 0.3</i>	35
5.4	<i>Doorberekening personeelskosten</i>	35
5.5	<i>Aanpak ondermijning</i>	35
5.6	<i>Bibobbeleid</i>	35
5.7	<i>Resultaatbestemming</i>	35
5.8	<i>Circulair Friesland</i>	36
5.9	<i>Ondernemers en Corona</i>	36
5.10	<i>MKB vriendelijke gemeente</i>	36
5.11	<i>Bedrijventerrein Ureterp</i>	37
5.12	<i>Startpositie kinderen</i>	37
5.13	<i>Laaggeletterdheid</i>	37
5.14	<i>MFA Tynje</i>	38
5.15	<i>Voordeel afschrijvingskosten</i>	38
5.16	<i>Voldoende speelruimte</i>	38
5.17	<i>Onderwijshuisvesting BHS</i>	38
5.18	<i>Tekorten programma 4</i>	38
5.19	<i>Ventilatie schoolgebouwen</i>	39
5.20	<i>Subsidie bibliotheken</i>	39
5.21	<i>Maairobot sportvelden pilot</i>	39
5.22	<i>Beleidsindicatoren jeugdbescherming</i>	39
5.23	<i>Doorberekening personeelslasten</i>	39
5.24	<i>Aanvragen energievelden</i>	40
5.25	<i>Gas besparing</i>	40
5.26	<i>Incidentele baten en lasten</i>	40
5.27	<i>Weerstandscapaciteit</i>	40
5.28	<i>Bouwlocaties Opsterland</i>	40
5.29	<i>Totaal overzicht programma 0</i>	40
5.30	<i>Kostendekkendheid Afval</i>	41

6	VVD	41
6.1	<i>Kosten lidmaatschappen</i>	41
6.2	<i>Digitalisering dienstverlening</i>	41
6.3	<i>Versterken opdrachtgeverschap</i>	41
6.4	<i>Stijging formatie</i>	42
6.5	<i>Overhead</i>	42
6.6	<i>Renterisico</i>	42
6.7	<i>Overlast</i>	42
6.8	<i>Fietspaden verlichting</i>	42
6.9	<i>Slimme verlichting</i>	43
6.10	<i>Ondernemingsklimaat</i>	43
6.11	<i>Gemeente breed ingezette aanpak</i>	43
6.12	<i>Bedrijfsbezoeken</i>	43
6.13	<i>LexNova 2021</i>	44
6.14	<i>Uitbreiding bedrijventerreinen</i>	44
6.15	<i>Transformatie bedrijventerreinen</i>	44
6.16	<i>Circulaire economie</i>	44
6.17	<i>Buurtsportcoaches</i>	44
6.18	<i>Erfpachtconstructies</i>	45
6.19	<i>Procedures en aanvraagformulieren</i>	45
6.20	<i>Geldloket</i>	45
6.21	<i>Marktbewerkingsplan</i>	45
6.22	<i>Wet inburgering</i>	45
6.23	<i>Energie coöperatie</i>	46
6.24	<i>Natuurinclusieve landbouw</i>	46
6.25	<i>Bouwkavels</i>	46
6.26	<i>Ruimte woningbouw afspraken</i>	46
7	BAS	46
7.1	<i>Geen vragen</i>	46
8	D66	46
8.1	<i>Geen vragen</i>	46
9	Fryske Nasjonale Partij	46
9.1	<i>Tjinstferliening</i>	47
9.2	<i>Ynbraken yn wenten</i>	47
9.3	<i>Bewustwordingssessies</i>	47
9.4	<i>Oerlêst</i>	47
9.5	<i>Sweachsterwei/Gordyksterwei</i>	47
9.6	<i>Takomst bestendichhyd musea</i>	48
9.7	<i>Swimbad Bakkefean</i>	48
9.8	<i>Himmelploegen</i>	48
9.9	<i>Jildloket</i>	48
9.10	<i>Marktbewerkingsplan</i>	48
9.11	<i>Mobile mentoring</i>	48
9.12	<i>netwurkgearkomsten</i>	49
9.13	<i>0-lijn Dorpsactiviteiten</i>	49

Beantwoording technische vragen Begroting 2022

9.14	<i>Fryske Ondersteuningsplan</i>	49
9.15	<i>Doarpscoördinatoren</i>	49
9.16	<i>“Grien” rydark</i>	49
9.17	<i>Monitoren enerzjyferbrûk (AVG)</i>	50
Endterm Review		51
10	Groenlinks – Opsterlanders	51
10.1	<i>RRE en RREW subsidie</i>	51
10.2	<i>Beschermingsregime</i>	51
10.3	<i>Zebepad Beetsterzwaag</i>	51
11	VVD	51
11.1	<i>Duurzaamheidsagenda</i>	51
11.2	<i>Tegenprestatie</i>	52
11.3	<i>MKB onderzoek</i>	52
11.4	<i>MBO/VMBO clusters</i>	52

1 Opsterlands Belang

1.1 Doorberekening personeelskosten

Algemeen Doorberekening personeelskosten. Door de vele verschuivingen tussen programma's is het vergelijken m.b.t. ontwikkelingen met voorgaand jaar nauwelijks meer mogelijk. Wat is de oorzaak dat deze verschuiving optreedt? Had het ook vermeden kunnen worden?

De formatie varieert elk jaar met een aantal plaatsen. Dit door zowel externe als interne oorzaken. Voor 2022 e.v. zijn er 13 formatieplaatsen bijgekomen. Hiervan zijn 6 fte tijdelijk en de rest is vaste formatie die tot voor kort werd ingehuurd. De directe salariskosten van alle formatieplaatsen is toegerekend aan de taakvelden waar deze functies actief zijn. Het feit dat er wijzigingen zitten in de toerekening is overigens niet te vermijden. Zelfs bij gelijkblijvende formatie wijzigt de hoogte van de te verdelen kosten doordat de salarislasten jaarlijks stijgen.

1.2 Toetsing maatregelen

Algemeen Er wordt veel beschreven welke maatregelen worden genomen en wat de gemeente ervoor gaat doen. Waarom wordt daar niet bij geschreven wat de gemeente met de ingezette acties tracht te bereiken, zodat ook getoetst kan worden of het resultaat is bereikt?

Onder het kopje doelstellingen staat telkens beschreven wat de gemeente wil bereiken. Daaronder worden vervolgens de maatregelen genoemd, waarmee de gemeente die doelstelling wil bereiken.

1.3 Bezuinigingsmaatregelen

Pag 5 U houdt bezuinigingsmaatregelen achter de hand. Welke zijn dat dan in concreto? (het lijstje van 5 punten op pag 103 is erg algemeen en in onze ogen afwijkend wat de raad in haar "algemene beschouwingen" heeft aangedragen). (pag 103) Wat is het nadeel als de identiteit van de gemeente Opsterland minder sterk wordt?

De organisatie heeft bij het zoeken naar mogelijke bezuinigingsmaatregelen zowel gekeken naar wat de raad heeft aangedragen als wat door ambtelijke werkgroepen als mogelijkheden is geïnventariseerd. Een aantal van de geïnventariseerde maatregelen hebben een direct effect op het functioneren (bestaan) van diverse maatschappelijk organisaties. Het al puur benoemen van de mogelijkheid tot bezuiniging bij deze organisaties is op dit moment onwenselijk aangezien daar op nu, financieel gezien, geen noodzaak voor is. Onder identiteit wordt overigens niet de uitstraling, maar het wezen van de gemeente bedoeld.

1.4 Programmagestuurde werken

Pag 11 Versterking van intern opdrachtgeverschap gaat door programmagestuurde werken. Dit schrijft u al gedurende de gehele raadsperiode. Kunt u de stand van zaken aangeven en welke acties nog uitstaan om "tot tevredenheid te komen over geleverde diensten"?

Het doel van programmasturing is om het integraal werken te versterken en beter te kunnen sturen op doelstellingen. De afgelopen jaren hebben we de doelen en maatregelen in de begroting smarter gemaakt en in 2019 de werkwijze programmasturing ingevoerd. Hierdoor zijn medewerkers

beter op de hoogte van elkaars werkzaamheden. Dit is goed voor het interne opdrachtgeverschap, omdat je zo beter kunt bepalen waar in de organisatie een taak het beste uitgevoerd kan worden.

De afgelopen anderhalf jaar is door de coronacrisis overigens gebleken dat programmasturing minder goed werkt als medewerkers thuiswerken. Fysiek samenkomen werkt bij programmasturing beter dan overleggen via Zoom. We zien nu, ook in het kader van de organisatieontwikkeling en cultuurverandering, of we programmasturing mee te laten ontwikkelen. De kortere lijnen en een andere indeling van de organisatie moeten sturen op doelen en maatregelen vergemakkelijken. Daarbij kijken we ook naar ambtelijk opdrachtgeverschap bij projecten en opgaven.

1.5 Formatie

Pag 11 U beschrijft een toename van 13 fte bij de organisatie. Dit zou minder inhuur noodzakelijk maken en daardoor goedkoper worden. Echter de apparaatskosten nemen toe van € 688 in 2020 naar € 783 per inwoner in 2022. Dit is een stijging van 14% in 2 jaar tijd. Hoe kunt u dit verklaren?

Er zijn twee factoren die zorgen voor de stijging van de apparaatskosten. De eerste factor is dat de loonkosten (zowel netto als bruto) zijn gestegen. Daarnaast is de grondslag van de loonkosten (de formatie) gestegen. Beide zorgen er voor de aangegeven stijging. Aan de andere kant zijn er een aantal budgetten afgenomen. Dit was mogelijk omdat een deel van de uitzetting van de formatie bestaat uit het stoppen met inhuur ten laste van deze budgetten en het aannemen van dit personeel in loondienst. Budgettair gezien is dit vormgegeven door het budget van deze activiteiten te verlagen en het budget voor de personeelskosten op te hogen (per saldo een neutrale mutatie). Het effect hiervan is dat de uitzetting van de begroting voor deze 13 fte niet gelijk is geweest aan de bruto personele lasten van deze 13 fte.

1.6 Doorbelasting salariskosten sociaal domein

Pag 16 € 378.000,- minder salariskosten aan sociaal domein toegerekend. Waarom is dit doorgevoerd? De relatie van toegerekende inkomsten uit gemeentefonds voor sociaal domein met de begrote uitgaven kunnen we niet terugvinden in de begroting. Kunt u deze alsnog vermelden?

Bij de verdeling van de directe personeelslasten over de taakvelden is er een verschuiving geweest in wie aan welk taakveld wordt toegerekend. Dit is een dynamisch proces. De inkomsten gemeentefonds komen macro binnen en dienen als dekkingsmiddel voor heel veel activiteiten waaronder het sociaal domein. Bij de perspectiefbrief 2021 is het budget van het sociaal domein zo aangepast dat deze past op de geprognostiseerde lasten. Daarmee is effectief de koppeling losgelaten tussen wat er in het gemeentefonds beschikbaar is gesteld voor sociaal domein. Doordat het rijk een deel van de tekorten op het sociaal domein (onderdeel jeugdzorg) heeft aangevuld én doordat de eigen bezuinigingsmaatregelen effect hebben zijn de inkomsten uit het gemeentefonds per saldo afdoende om de lasten te dekken.

1.7 Staat van de wegen

Pag 23 Door de ligging aan de A7 en de aanwezigheid van meerdere provinciale wegen is Opsterland goed bereikbaar. De provincie probeert met snelheidsbeperkende maatregelen ook daadwerkelijk de snelheid van het verkeer te verlagen. Hierdoor wijkt een groep verkeersdeelnemers uit naar het onderliggende gemeentelijke wegennet. Deze wordt zwaarder belast. Welke preventieve beleidsvoornemens of concrete acties voert het college uit om zowel de staat van haar wegen goed te houden als wel sluipverkeer te beperken?

Er is in onze gemeente nog geen structurele toename van sluipverkeer geconstateerd op erftoegangswegen als gevolg van Provinciale maatregelen. Wel hebben we van de Plaatselijke Belangen Langezwaag en Luxwoude begrepen dat er in hun dorpen meer drukte is op het lokale wegennet als gevolg van ontwikkelingen aan de oostzijde van de gemeente Heerenveen. In overleg met deze dorpen worden nog dit jaar in combinatie met onderhoud kleine verkeersremmende maatregelen genomen. Daarnaast krijgen we vanuit Wijnjewoude en Lippenhuizen signalen over toename van verkeer als gevolg van de opwaardering van de N381. Verkeerstellingen bevestiging dit beeld nog niet, maar de situatie wordt gemonitord. Op basis van een dorpsinitiatief in Lippenhuizen worden aan de Buorren al wel enkele kleinschalige maatregelen getroffen, deze worden in samenwerking met ons door het dorp zelf gerealiseerd.

1.8 MKB-tevredenheidsonderzoek

Pag 27 Opsterland staat nu op plaats 13 van Friesland (18 gemeenten) van het MKB-tevredenheidsonderzoek. Heeft de gemeente het onderzoek van LexNova ook opgevraagd en gaat de gemeente ook iets met de conclusies doen?

Opsterland is in het recente onderzoek van LexNova op plaats 10 gekomen. Er deden 18 Friese gemeenten mee aan het onderzoek. De doelstelling was om in het spreekwoordelijke linker rijtje te eindigen wat dus plek 9 of hoger is. We willen de nu ingezette lijn voortzetten. Binnenkort staan we met u uitgebreider stil bij het onderzoek. U ontvangt hierover een raadsbrief met daarbij het rapport als bijlage.

1.9 Kwaliteit bedrijventerreinen

Pag 29 Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden die we als gemeente hebben om van bestaande bedrijventerreinen de kwaliteit te verhogen. Wat betekent verhogen van de kwaliteit? Is vastgelegd wat de "kwaliteit" moet zijn?

Bij verhogen van de kwaliteit van bedrijventerreinen denken we aan verbeteringen die gericht zijn op een aantrekkelijk ondernemingsklimaat. Zoals parkmanagement, uitnodigend vastgoed en goede openbare ruimte, Politiekeurmerk Veiligheid, duurzaamheid en last but not least een actieve ondernemersvereniging.

1.10 Leerlingenvervoer

Pag 33 Het beheersen van de kosten voor het leerlingenvervoer blijft een aandachtspunt in 2022. Wat gaat er dan voor gedaan worden? Welke mogelijkheden zijn dan nog niet benut?

Het beheersen van de kosten van het leerlingenvervoer blijft een aandachtspunt. Het gaat dan om het beheersen van de kosten, echt bezuinigen is bij het leerlingenvervoer moeilijk haalbaar. We beheersen de kosten door in principe (volgens landelijke richtlijnen) uit te gaan van de goedkoopst mogelijke optie van leerlingenvervoer. Hierbij kijken we naar de mogelijkheden van het kind.

1.11 Onderwijshuisvesting

Pag 38 Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting geeft in 2022 een nadeel van € 79.000 ten opzichte van 2021. Er zijn hogere lasten door de jaarlijkse cumulatieve toename van € 30.000 ter dekking van het in 2016 door de raad vastgestelde Integrale Huisvestingsplan. Kunt u dit toelichten?

Toen is door de raad besloten om jaarlijks tot en met 2029 € 30.000 cumulatief toe te voegen aan het budget Onderwijshuisvesting. Dit om het beslag op de reserve huisvesting onderwijs te

verminderen zodat er in deze reserve voldoende middelen waren om het Integraal Huisvestingsplan te kunnen uitvoeren.

1.12 Subsidieovereenkomst bibliotheek

Pag 39 *Samen met de bibliotheek willen we de beleidsuitgangspunten voor de komende jaren uitwerken. De voorbereidingen voor een nieuwe subsidieovereenkomst zijn gestart. Daarin maken we vervolgens afspraken over de activiteiten van de bibliotheek die daaruit voortvloeien. Wanneer kunnen we de eerste resultaten verwachten? Als voor 2022 het uitwerken van beleidsuitgangspunten op de planning staat, dan zijn er nog vele stappen nodig tot de daadwerkelijke acties en resultaten.*

Het streven is om in het tweede kwartaal 2022 de contouren van een nieuwe subsidieovereenkomst klaar te hebben. Daarin zal ook afstemming plaats vinden met de gemeenten Oost- en Weststellingwerf. Op basis van deze contouren kan de Bibliotheek Zuid Oost Fryslân (BZOF) aangeven welke activiteiten daar bij passen. Overigens is de BZOF op dit moment al bezig om de doelstellingen en activiteiten aan te passen aan de eisen van deze tijd (aandachtsgebieden uit het bibliotheek-convenant) en de wensen en behoeften van de gebruikers. Op basis daarvan zal de BZOF starten met de voorbereidingen voor een nieuw Meerjarenbeleidsplan 2023-2027. Eind 2022 komen deze beide sporen dan bij elkaar en kunnen ze ter vaststelling aan uw raad worden voorgelegd.

1.13 Verbeteren fiets-, ruiter- en MTB-netwerken

Pag 41 *We verbeteren de fiets-, ruiter- en MTB-netwerken in regionaal verband* Wat wordt hier bedoeld: daadwerkelijk nieuwe infrastructuur aanleggen of routebordjes plaatsen? Stopt het “Andere Friesland” in dit geval bij de provinciegrens of, net als bij Ooststellingwerf, in overleg met aangrenzende provincies?

Dit is een deelproject vanuit het regionaal projectplan ErVaren en Turf (Zuidoost Friesland) en wordt getrokken door de gemeente Ooststellingwerf. Op dit moment wordt nog geïnventariseerd en gesproken met alle betrokken partijen, zoals over de diverse terreinbeheerorganisaties. Daarin wordt ook gekeken welke fysieke aanpassingen mogelijk en gewenst zijn.

1.14 Fietspaden Bakkeveen/Wijnjewoude

Pag 42 *In 2022 wordt er vervolg gegeven aan het plan om de fietspaden in de omgeving van Bakkeveen/ Wijnjewoude op te waarderen. Waar vinden we dit in de begroting?*

De bijdrage van Opsterland komt uit de reserve toerisme en recreatie. Dit betreft een egaliseringsreserve. De onttrekking is nog niet zichtbaar in het verloop van de reserve, dit gebeurt na aangaan van de overeenkomst.

1.15 Himmelploegen

Pag 43 *Het doel is om in alle dorpen actieve himmelploegen te faciliteren. Dat doel was er eerdere jaren toch ook. Wat is nu de te nemen maatregel?*

In steeds meer dorpen is een actieve himmelploeg, maar nog niet in alle dorpen. Daarom agenderen wij dit punt bij de structurele overleggen met de plaatselijk belangen en geven wij hier aandacht aan bij acties rond zwerfafval.

1.16 Visitatierapport VNG sociaal domein

Pag 47 *Om de bezuinigingen te realiseren is ingezet op een transformatie van het sociaal domein. Daarbij ligt het accent op preventie, het voorkomen en verminderen van zwaardere zorg, het versterken van zelfredzaamheid en eigen kracht van de inwoners en ruimte voor eigen initiatieven van inwoners. Waar vinden we de vertaling van de aanbevelingen zoals door de VNG gedaan in haar visitatierapport van afgelopen winter/voorjaar?*

Analyse en duiding van data

In 2020 heeft het sociaal domein een substantiële bezuiniging gerealiseerd. Deze bezuiniging was echter op zich nog niet voldoende om het beschikbare budget en de uitgaven van het sociaal domein met elkaar in overeenstemming te brengen. Daarnaast is ook nog niet duidelijk wat werkelijk heeft bijgedragen aan de realisatie van de bezuiniging.

Om inzicht te krijgen in de werkbare factoren die geleid hebben tot de realisatie van de bezuiniging van 2020 is het noodzakelijk om een gedegen, inhoudelijke analyse uit te voeren. Vervolgens zal de analyse geduid en verklaard moeten worden en zullen passende maatregelen genomen moeten worden die leiden tot het vasthouden van de gerealiseerde bezuiniging en het realiseren van de extra bezuiniging in 2021 en verder.

Datzelfde geldt voor de uitvoering van de ondersteuning en hulpverlening.

Samengevat: we moeten weten wat werkt en waarom zodat we daarop kunnen anticiperen door bijvoorbeeld een andere manier van werken, het aanpassen van een of meerdere werkprocessen, etc.

Met het nemen van deze maatregel wordt een aanbeveling van de Visitatie-commissie (vastgesteld: maart 2021) uitgevoerd: aanbeveling 7.

Versterking van de Toegang

Het streven van Opsterland is om een laagdrempelige en integrale 'voorkeur' (fysiek, telefonisch en digitaal) voor inwoners te hebben waar zij terecht kunnen met hun vragen over ondersteuning en hulp.

Dat vraagt om deskundige professionals bij de 'voorkeur' die in de vorm van een 'triage' met de inwoner kunnen vaststellen wat er aan de hand is en welke route past bij de betreffende inwoner (zie ook het Handelingskader). Daarmee wordt in een vroeg stadium en snel gehandeld en wordt voorkomen dat onnodig specialistische hulp ingezet wordt als dat niet nodig is.

Met deze maatregel wordt een aanbeveling uit de Taskforce Jeugd Friesland (vastgesteld: april 2020) opgevolgd: 'Vergroot en ondersteunt de sturing vanuit de Toegang'. Hoofdstuk 4 en Hoofdstuk 6.

Alsmede een aanbeveling van de Visitatiecommissie: aanbeveling 2

1.17 Bijgestelde normen huishoudelijke hulp

Pag 47 Hoe ver is het nu met de bijgestelde normen huishoudelijke hulp van 2,1 uur per week? Het nieuwe abonnementstarief werkt immers kostenverhogend.

Vanaf medio 2020 maken we gebruik van het normenkader bij nieuwe aanvragen en verlengingen van voorzieningen huishoudelijke hulp. Dit heeft geleid tot een verlaging van de gemiddelde toekenning per week naar 2,3 uur per week. De doelstelling is om in 2021 alle lopende voorzieningen die nog niet zijn toegekend op basis van het normenkader te her indiceren op basis van het normenkader

1.18 Aanpak afstand tot de arbeidsmarkt

Pag 50 *Wij analyseren wat werkt bij de groep mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en ontwikkelen op basis daarvan een gerichte aanpak. Wat is er voorgaande jaren dan op dit vlak gebeurd? Wat betekent dit voor de timing dat er daadwerkelijk gerichte acties worden uitgevoerd?*

Wij hebben een project uitgevoerd met mensen die al langer een uitkering ontvangen. Dit project hebben we o.a. met Medifit uitgevoerd. Hierbij hebben wij als gemeente die financiële drempel om deel te nemen weggenomen. Het doel was om mensen letterlijk en figuurlijk in beweging te krijgen. De eerste uitkomsten van het project waren positief. De verdere uitrol is, zoals gezegd, beperkt door de Coronamaatregelen. Aangezien er nu weer meer mogelijkheden tot contact zijn is onze intentie om in 2022 te starten met nieuwe projecten.

1.19 Tegenprestatie

Pag 52 *Wij onderzoeken hoe wij de tegenprestatie kunnen uitbreiden naar 4 uur per week. Er is een Plan van Aanpak opgesteld over de tegenprestatie. Daarin is de doelgroep geanalyseerd en is gekeken wie al een tegenprestatie verricht. In 2021 heeft een verdere analyse plaatsgevonden van de groep die nog geen tegenprestatie verrichtte, en zijn hier acties op ingezet. Een groot deel van cliënten doet momenteel al een tegenprestatie, dit aantal willen we verder verhogen. Er is ook voorgaande jaren onderzocht (en nog steeds zoals op pag 50 staat) hoe “deze groep personen” voor minstens 4 uren per week een bijdrage te laten leveren aan de maatschappij? Wat is dan nu de echte cijfermatige stand van zaken.*

Op dit moment voert 73% van de uitkeringsgerechtigden een vorm van tegenprestatie/maatschappelijke activering uit.

1.20 Dorpskamers

Pag 55 *Wat zijn dorpskamers? Ons lijkt dat dergelijke faciliteiten ook vaak door de dorpen zelf worden geregeld. Waarom gaat de gemeente deze zelfredzaamheid van de dorpen afnemen?*

Met dorpskamers bedoelen we de samenwerking tussen natuurlijke ontmoetingsplekken in een dorp, bijvoorbeeld het dorpshuis, en partners in het sociaal domein waarin activiteiten worden aangeboden om op een heel laagdrempelige wijze aandacht te besteden aan sociale problematiek of deze zelfs te voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan meer ontmoeting in het kader van eenzaamheid of de onlangs geopende Odensehuizen in het kader van dementie. We hebben hier als gemeente nog geen concreet beeld van omdat we het juist stapsgewijs samen met elk dorp op maat én initiatief van dat dorp willen gaan vormgeven.

1.21 Uitvoeringsprogramma Visie preventie en welzijn

Pag 55 *Wij stellen een uitvoeringsprogramma op voor de Visie preventie en welzijn. Wanneer is dit gereed en kunnen we de eerste resultaten verwachten?*

Het uitvoeringsplan 2022-2023 is eind dit jaar gereed. Resultaten zullen doorlopend bereikt worden, maar jaarlijks worden gemonitord en gerapporteerd aan alle betrokken partijen.

1.22 Inkoop jeugdzorg

Pag 56 Vanaf 2022 is er een nieuwe wijze van inkoop jeugdzorg. Wat gaat dat voor ons financieel betekenen?

Het is op dit moment nog niet duidelijk welke financiële consequenties de nieuwe wijze van inkoop van de jeugdzorg gaat hebben voor de gemeente.

1.23 Plaatselijk belangen

Pag 60 *Met alle plaatselijk belangen wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk overleg gevoerd.* In de begroting krijgen de PB's een belangrijke rol toegedicht voor o.a. sociale aspecten in de dorpen. Is het huidige overlegschemata voldoende om het beoogde doel te bereiken?

Dit overlegschemata is voldoende in relatie tot het beoogde doel. Tussentijds zijn er namelijk ook op ambtelijk niveau contacten met de PB'en over dan actuele thema's. Zo nodig wordt het college daarover geïnformeerd.

1.24 Buurtsportcoaches

Pag 67 *Buurtsportcoaches. De activiteiten worden door een stoplichtenrapportage gemonitord.* Dat monitoren gaat over de inspanning..... In eerdere gesprekken is al aangegeven door Sport Fryslân dat het lastig is de juiste doelgroep te mobiliseren en als dat wel lukt de verandering ook vast te houden. Dit zou weinig effectiviteit van de inspanning betekenen. Waar is aangegeven wat er daadwerkelijk bereikt moet worden?

De buurtsportcoaches geven uitvoering aan de doelstellingen van ons sportstimuleringsbeleid. Daarnaast worden jaarlijks in de subsidieverlening en in het activiteitenplan afspraken vastgelegd. De monitoring van de inzet van de buurtsportcoaches wordt zo'n vier keer per jaar besproken in de stuurgroep van het beweegteam. Hierin zijn bestuurders van het onderwijs, Sport Fryslân, het jongerenwerk en de gemeente vertegenwoordigd. Sport Fryslân werkt daarnaast aan een pilot met het buurtsportcoach kompas. Dit is een online tool waarin programma's online worden geregistreerd. Dit geeft bijvoorbeeld inzicht in het aantal deelnemers van een activiteit, maar ook op de invloed van deze activiteit op de zes pijlers van positieve gezondheid. Wat weer goed aansluit bij de uitgangspunten van onze preventieagenda.

1.25 Duurzaamheid

Pag 68 Duurzaamheid. Bij voertuigen wordt alleen over alternatieve energie gesproken. Zoals ook bij inwoners is minder gebruik het belangrijkste punt, want elektriciteit wordt vaak nog door steenkool- en gascentrales opgewekt. Waar is de vermindering van verbruik geadresseerd en wat is hier de doelstelling?

Met de kilometers van het eigen voertuigpark wordt zorgvuldig omgegaan. Voorbeelden hiervan zijn het gebiedsgericht werken vanuit drie verschillende uitvalsbases en het houden van pauzes op de plek waar gewerkt wordt om tussentijdse kilometers te voorkomen.

1.26 Aardgasvrij

Pag 70 TVW. Waarom nu al aangeven dat volgend jaar 2 dorpen plannen moeten hebben voor aardgas vrij worden. Dit hangt toch af van wat er uit de TVW komt (hoe concreet en hoe zeker die is, hoe het is met de kosten). De proef van Wijnjewoude is nog niet afgelopen.

De Transitievisie warmte is inderdaad de basis waarop plannen worden uitgewerkt. Zodra de visie door uw raad is vastgesteld gaan wij de vervolgstappen nader uitwerken. Dit kan tot een bijstelling van de aanpak leiden. Daarover zullen wij u nader informeren. Naast deze vervolgstappen blijven wij door onze communicatiecampagnes en andere activiteiten inzetten op energiebesparing.

1.27 50.000 MWh energiebesparing

Pag 70 Hoeveel is gerealiseerd van de 50.000 MWh energiebesparing? Hoeveel is gerealiseerd van de 100.000 MWh duurzame energie en waar bestaat die dan uit? Waar wordt de opslag van de energie geregeld (want opwek = meteen gebruiken).

Wij monitoren het energieverbruik via de Klimaatmonitor. Elk jaar worden de gegevens (CBS) van voorgaand jaar in de monitor gezet. De cijfers van 2020 zijn op dit moment nog niet bekend. Het verbruik - en daarmee ook de energiebesparing - over 2018-2022 zien wij daarom pas halverwege 2023 terug. De beschikbare gegevens zijn opgenomen in de volgende tabel.

Verbruik:	2018 (TJ)	2018 (MWh)	2019 (TJ)	2019 (MWh)
Warmte	989	274.722	968	268.888
Elektriciteit	387	107.500	401	111.388
Mobiliteit	560	155.555	559	155.277
Totaal	1936	537.777	1928	535.553

Mobiliteit exclusief snelwegen

1 TJ = 277,778 MWh

Op basis van deze gegevens kunnen nog geen uitspraken worden gedaan over een trend. Daarvoor zijn gegevens nodig over een langere periode. Samen met de gemeenten uit onze regio werken wij aan een aanpassing van de klimaatmonitor waardoor wij kunnen beschikken over meer betrouwbare gegevens.

Opwek:

Eind 2021 is de opwek van ca. 40.000 MWh (overeenkomstig met 40 ha) gerealiseerd. Dit is opwek van zon op water, zon op land en zon op dak. Het betreft de volgende locaties: Zandwinput Nij Beets, Skieppeleane Ureterp, Rwzi Gorredijk, Lippe Gabriëlsplas en enkele grotere- en kleinere projecten op diverse daken.

Verder zijn er wel aanvragen maar nog geen concrete ontwikkelingen in een vergevorderd stadium. Oorzaken zijn:

- Het provinciale beleid is aangescherpt. Ruimte voor opwek van duurzame energie met zon en wind is daarin beperkt;*

- *De netwerkcongestie van de netwerkbedrijven Liander en Tennet.*
- *Wij onderzoeken de mogelijkheden voor opslag in regio-/provinciaal verband*

1.28 Gebiedsontwikkeling Beekdal Koningsdiep

Pag 78 *We ondersteunen gebiedsontwikkeling Beekdal Koningsdiep; Wat is hierbij de concrete wensenlijst van de gemeente? Waar is die te vinden?*

Een actuele specifieke wensenlijst is er niet. Wel wordt tijdens de besprekingen van de uitvoeringsplannen met de gebiedscommissie de aandachtspunten vanuit de gemeente ingebracht. Zoals recreatieve verbindingen, kleinere ecopassages en goede afstemming van de verschillende belangen.

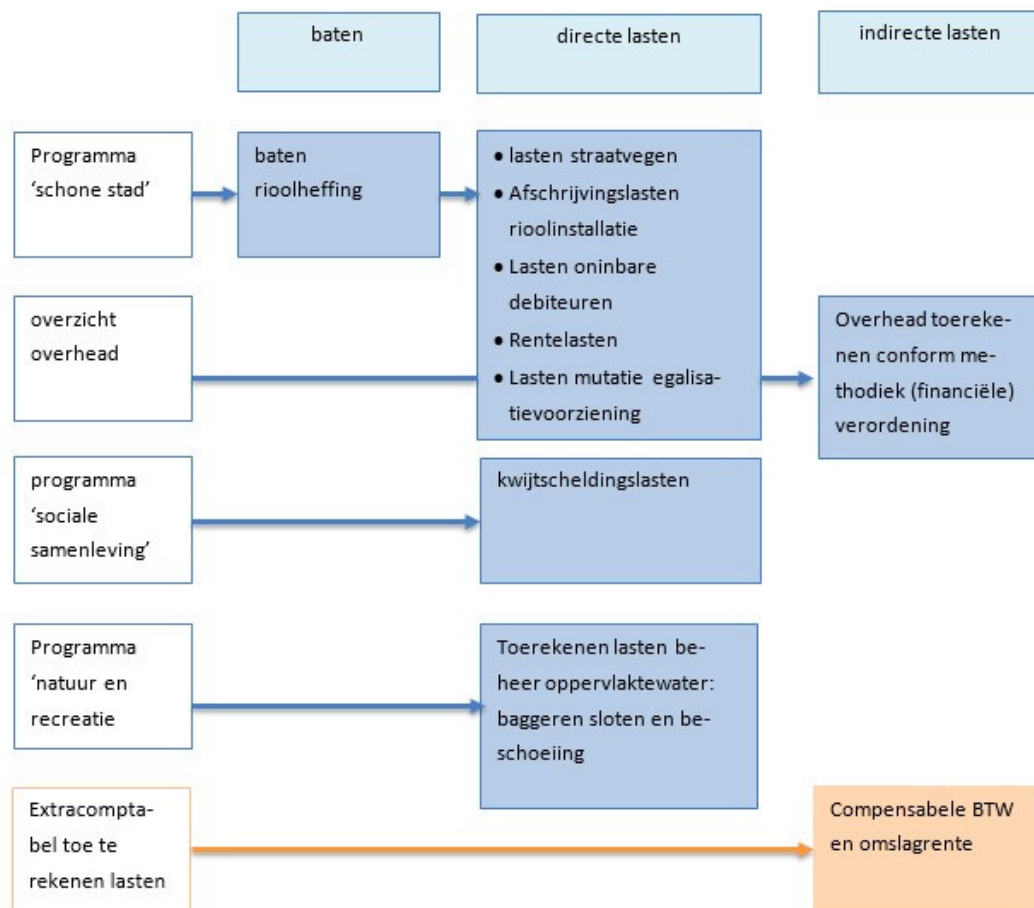
1.29 Afvalstoffen heffingen

Pag 83 *Afvalstoffen heffing: gaan personeelskosten weer naar programma 0? Dan gaan de overhead kosten die in deze heffing zijn verdisconteerd ook weer naar programma 0. Dan worden de arbeidskosten bij afvalstoffenheffing toch ook lager?*

Er is telefonisch contact geweest met de vraagsteller inzake vraag 1.29 en 1.30 om de vraag te verduidelijken. De wijze van doorbelasten personeelskosten is besproken en zie hiervoor ook vraag 1.1.

De aanvullende vragen die naar boven kwamen zijn; de wijze van berekening kostendekkendheid, waarom laat het taakveld afval en riolering een positief saldo zien als de kostendekkendheid niet toereikend is.

Onderstaand schema komt uit notitie lokale heffingen van commissie BBV. Deze geeft goed weer dat de totale lasten van afval/riolering niet alleen bestaan uit de directe lasten van het programma maar ook andere directe lasten zoals, oninbare debiteuren en zwerfafval en uit indirecte lasten. Onder indirecte lasten valt de overhead die toegerekend wordt op basis van het aantal doorbelaste fte's en de compensabele BTW.

Deze afbeelding geeft schematisch de riolheffing weer.

Om aansluiting te vinden tussen resultaat taakveld en resultaat berekening kostendekkendheid moeten eerste de indirecte kosten meegenomen worden. Het restant verschil wat er over blijft (100K Riolering 118K Afval) betreffen de kosten voor kwijtschelding en zwerfafval welk niet op taakveld 7.2/7.3 geboekt zijn.

1.30 Riolering

Pag 85 Riolering is vorig jaar relatief goedkoper geworden omdat we zaken zelf zouden gaan doen; er is vorig jaar een extra Fte toegekend. Zelfde soort vraag als bij afvalstoffenheffing: personeelskosten naar programma 0 en de bijbehorende overhead ook ?

Zie antwoord van 1.29

1.31 Organisatie ontwikkelingen

Pag 102 Organisatie Ontwikkeling: in 2020 gestart, schrijft u. Spoor 3 is de kanteling, alleen nu in andere woorden (leren en ontwikkelen en inspelen) op initiatieven uit de samenleving. Wat betekent "loopt door in 2022" ?

Dit betekent dat we in 2021 starten met spoor 3, maar hiermee aan het eind van 2021 niet klaar zijn. We gaan hiermee door in 2022. We willen een lerende organisatie zijn en hebben doorlopend aandacht voor de organisatie op dit punt.

1.32 Bezuinigingsmogelijkheid organisatie

Pag 103 Waarom is er geen bezuinigingsmogelijkheid (effectiviteitsslag) doorgevoerd bij de eigen organisatie (conform visitatierapport VNG).

Een deel van de voorstellen uit het rapport zijn reeds verwerkt in de perspectiefbrief. Een deel van die formatie is daarbij ook gedekt doordat het budget is verlaagd. Voor de rest van de organisatie wordt gewacht op de uitkomst van de organisatie benchmark die momenteel wordt uitgevoerd. Die uitkomst moet overigens ook worden gecombineerd met de behoefte om als een netwerkorganisatie te gaan opereren.

1.33 Professionalisering van de toegang

Pag 134 Professionalisering van de toegang, dat duurt blijkbaar 3 jaar. Dit kost jaarlijks, naast de niet gehaalde besparingen, € 150.000,--. Hoeveel gaat het opleveren? Waarom is voor het aangegeven tempo gekozen?

De professionalisering waar u op doelt, geldt voor het hele sociaal domein en heeft te maken met de transformatie van het sociaal domein. Kern van de transformatie is de veranderde verhouding tussen inwoner en gemeente, tussen gemeente en maatschappelijk middenveld zoals beschreven in de inleiding van de "Koers Sociaal Domein". Dat stelt andere eisen aan mensen, zowel in kennis als in werkwijze, houding en gedrag. Een transformatie duurt gemiddeld 5-10 jaar. We zijn nu ca. 3 jaar onderweg.

Daarnaast is het nodig om de Toegang te versterken. Opsterland streeft naar een laagdrempelige, integrale 'voorkeur' waar mensen snel terecht kunnen met hun vragen en waar in een vroeg stadium wordt voorkomen dat onnodig specialistische hulp wordt ingezet waar dat niet nodig is. Dat vraagt een andere werkwijze en (voor een deel) een andere professionele inzet.

1.34 Beleid denktank

Diversen Waar is het beleids-ondersteuningsinstrument "(door)-denktank" gebleven ?

Ook in de begroting 2021 is dit niet genoemd maar de dialoog met inwoners, daaronder begrepen de doordenktank, is onderdeel van bestaand beleid.

1.35 Bijlagenboek

Bijlagenboek Staat van investeringen: het aantal afschrijvingsjaren staat er niet in, was toch vorig jaar afgesproken? Nu blijf je maar rekenen

Bij de technische vragen jaarstukken 2020 hebben wij het volgende antwoord gegeven. "Wij zijn net gestart met de implementatie van het nieuw Financieel systeem die live gaat in 2022. Hierbij zullen we uitzoeken of meer informatie over de voortgang van de afschrijvingen opgenomen kan worden." Op zijn vroegst kunnen we de aanpassing dus verwachten bij begroting 2023.

2 CDA

Inleiding

2.1 Kosten coronacrisis

Pagina 4: Er wordt geschreven dat de kosten als gevolg van de coronacrisis opnieuw niet als structureel, maar als incidentele kosten zijn aangemerkt en niet zijn opgenomen in de begroting. Het blijkt op dit moment moeilijk in te schatten wat de hoogte van deze kosten zijn in 2022 en in hoeverre deze dan nog gedekt worden door het Rijk. *Wij kunnen ons voorstellen dat zowel structurele als incidentele kosten in de begroting horen. Is het daarom correct dat wij lezen dat deze kosten niet mee worden genomen? En waarom is het niet verstandig om deze kosten mee te nemen?*

Het klopt dat je zowel incidentele als structurele baten en lasten mee moet nemen in de begroting. Er moet echter wel een juiste inschatting te maken zijn van de baten en lasten en dat is op dit moment niet goed te doen. Er bestaan omtrent de effecten van Corona in 2022 nog steeds veel onzekerheden. Daarom is gekozen om de huidige werkwijze te hanteren. In de jaarstukken worden de daadwerkelijk baten en lasten meegenomen en toegelicht in de Corona paragraaf.

2.2 Middelen jeugdzorg

Pagina 5: Bij de financiële ontwikkeling wordt aangegeven dat tijdens het zomerreces het Rijk, VNG en IPO de afspraak hebben gemaakt dat gemeenten de middelen Jeugdzorg voor 2022 voor 100% structureel op mogen voeren. Dit klinkt als een incidentele boekhoudkundige maatregel. Kan het college aangeven of onze gedachte correct is of krijgen de gemeente daadwerkelijk meer middelen de komende jaren?

De website van de rijksoverheid zegt het volgende;

“Het kabinet stelt voor 2022 €1,314 miljard extra beschikbaar aan gemeenten ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Dat komt bovenop de eerder toegezegde €300 miljoen voor dat jaar. Hierin is ook meegenomen dat gemeenten uitvoering geven aan maatregelen die in 2022 een besparing van €214 miljoen op de jeugdzorguitgaven opleveren. Het kabinet en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben dat met elkaar afgesproken naar aanleiding van het oordeel van de Commissie van Wijzen. Voor de jaren na 2022 dient het oordeel als zwaarwegende inbreng voor de kabinetsformatie. Tegelijk committeren gemeenten en het Rijk zich nu al aan het maken van afspraken over maatregelen waarmee het jeugdstelsel op de lange termijn beter houdbaar wordt.”

Voor 2023 en verder is het nog wachten op het nieuwe kabinet, de provincie zegt hier echter het volgende over;

“De structurele bekostiging vanaf 2023 is overgelaten aan het nieuwe kabinet. Vanuit de koepels (IPO en VNG) is erop aangedrongen, dat gemeenten in hun meerjarenbegroting wel alvast rekening kunnen houden met extra structurele middelen vooruitlopend op de definitieve besluitvorming door het kabinet. In gezamenlijkheid hebben het Rijk, IPO en VNG hierover nu afspraken gemaakt. De stelpost geeft geen budgettaire garantie, omdat deze op geen enkele manier iets zegt over de hoeveelheid middelen die gemeenten nodig hebben om taken goed te kunnen uitvoeren. Dat verklaart ook het uitgangspunt, om in het kader van behoedzaamheid, 75% van de bedragen te hanteren voor de omvang van de stelpost. Echter, met deze stelpost kunnen gemeenten de structurele lasten Jeugdzorg bekostigen. Hiermee zien de provinciaal toezichthouders de middelen geraamd op de stelpost dus ook als een structureel dekkingsmiddel. Opname van de stelpost zal, bij de beoordeling van de komende begrotingen, niet leiden tot een correctie op het begrotingssaldo

door de provinciaal toezichthouder. Dit betekent dat bij een begroting 2022 die, met inbegrip van de stelpost ad 75 %, een structureel en reëel evenwicht vertoont, preventief toezicht niet aan de orde zal zijn.”

Samenvattend, de middelen voor 2022 zijn hard de middelen vanaf 2023 zijn zacht, daarom wordt ook maar 75% van de uitkomst van de arbitrage opgenomen overeenkomstig advies van de toezichthouder.

Programma 0, Bestuur en ondersteuning

2.3 Regio deals

Pagina 7: Hier wordt geschreven, het kabinet heeft de ambitie om met de regionale partners Regio Deals af te sluiten, ter versterking van de regio's en daarmee de samenleving.

Hoe moeten wij deze zin lezen? Kunnen wij als Opsterland in de toekomst meer regiodeals met het kabinet verwachten? Of blijft het bij deze éénmalige deal met Zuidoost-Friesland?

We begrijpen de verwarring. De Regio Deal Zuidoost Friesland valt binnen de 3e tranche Regiodeals uit de “Regio Envelop” van het Rijk. Dit is vooralsnog de laatste tranche. De Regio Deal Zuidoost Friesland is een van 14 Regio Deals die zijn gesloten in partnerschap tussen Rijk en regio. Met het rondkomen van deze Deals investeren Rijk en regio in de brede welvaart in de betreffende gebieden. Op dit moment is niet bekend of het kabinet middelen beschikbaar stelt voor een vervolg.

2.4 Overheadkosten

Pagina 10: Overheadkosten zijn vanaf 2019 naar 2021 met 47% gestegen en stijgen ook in 2022 door. Kan het college uitleggen waarom deze stijging zo groot is en ook doorzet in 2022? De overhead stijgt sneller dan de bezetting. Kunt u daarom een toelichting geven in de opbouw van beide groepen (de bezetting en de overhead)?

In 2019 is de overhead indicator op ander grondslagen berekend. De jaren 2020, 2021 en 2022 zijn wel op dezelfde grondslagen gebaseerd en kunnen daardoor vergeleken worden. Vergelijken met 2020 is de overhead 2022 met 21% gestegen. Een deel van deze stijging is doordat er een aantal functies bij zijn gekomen (privacy officer, CISO) en het andere deel is de autonome stijging van de salarislasten.

2.5 Inhuur

Pagina 10: Het college verwacht een daling van inhuur omdat de gemeente medewerkers zelf in dienst gaat nemen. Aan de andere kant wordt er wel voor € 633.000,00 begroot voor inhuur. Dit lijkt tegenstrijdig. Kunt u dit toelichten?

Er wordt geen inhuur apart begroot. De indicator externe inhuur is gebaseerd op de inhuur die in die jaren nodig was doordat er niet vervulde vacatures waren of noodzaak voor inhuur door langdurige ziekte. Het percentage is dus een percentage van de loonsom die is ingezet voor inhuur.

2.6 Formatie

Pagina 11: De formatie laat een forse stijging zien met 13 fte. Hoe verhoudt deze groei van de formatie zich met andere vergelijkbare gemeenten?

De 13 fte bestaat voor 6 fte uit tijdelijke formatie en de rest is vaste formatie die tot voor kort werd ingehuurd. De formatie stijgt dus vooral doordat inhuur (op uitvoeringsbudget) is omgezet in formatie. Hoe de formatie zich verhoudt tot vergelijkbare gemeenten is momenteel onderdeel van een organisatiebenchmark die wordt uitgevoerd.

2.7 Formatie uitbreiding

Pagina 11: Graag een nadere uitleg van de volgende tekst uit de begroting. 'In principe wordt altijd geprobeerd om deze taken uit te voeren binnen de formatie. Maar soms blijkt die niet mogelijk en is formatie-uitbreiding onvermijdelijk'.

Er wordt altijd eerst gekeken of nieuwe taken zijn te combineren met bestaande taken. Soms is dat namelijk mogelijk en is er geen formatie uitbreiding noodzakelijk. Echter soms is een nieuwe taak dermate groot dat dit niet meer inpasbaar is en dan ontstaat er dus een nieuwe formatieplaats.

2.8 Netwerksamenleving

Pagina 10: Hier wordt geschreven dat de organisatie beter moet aansluiten bij de netwerksamenleving. Het is ons niet duidelijk wat wij onder een netwerksamenleving moeten verstaan. Kan het college de netwerksamenleving in deze context nader toelichten.

In de netwerksamenleving werkt de overheid steeds meer samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden. Bij dit nieuwe samenspel tussen de gemeente en andere betrokkenen is het niet elke keer vanzelfsprekend wie welke rol pakt. De gemeente hoeft niet altijd de leidende rol te spelen en kan bijvoorbeeld alleen faciliteren. Per vraagstuk zal dat steeds opnieuw moeten worden bekeken. Medewerkers werken bovendien in steeds wisselende samenstellingen. Afhankelijk van de opgave en wie de andere partners zijn, hebben zij ook andere rollen. Een medewerker is soms adviseur, soms begeleider van het proces, soms facilitator. Een medewerker werkt daar waar hij of zij het werk het best en het meest efficiënt kan doen. Dat kan betekenen dat een medewerker soms ergens anders dan op kantoor of thuis werkt, bijvoorbeeld bij een maatschappelijke organisatie.

Programma 2, Verkeer en vervoer

2.9 Facilitering Provincie Fryslân

Pagina 24: Graag uitleg wat de facilitering van de Provincie Fryslân voor de instandhouding van het Openbaar vervoer inhoudt?

We zorgen dat de routes toegankelijk blijven om de rijtijden te waarborgen en we zorgen dat de haltering in de juiste conditie blijft. Daarnaast verzorgt de Plusbus dekking in de gebieden waar de lijnen beperkt zijn.

2.10 Vergevingsgezinde berm

Pagina 24: 'Bij het kappen en herplanten van bomen houden we rekening met de verkeersveiligheid door het creëren van een vergevingsgezinde berm' Wat is de definitie van een vergevingsgezinde berm?

Een vergevingsgezinde berm is een strook naast de rijbaan die een draagkrachtige bodem heeft en vrij is van obstakels. Afhankelijk van de wegcategorie varieert de geadviseerde obstakelvrije ruimte

van 1,5m voor een erftoegangsweg (60 km/uur) tot 6,0m voor een gebiedsontsluitingsweg (100 km/uur).

2.11 Sweachsterwei

Pagina 26: Eerst kunnen we lezen dat het college verkeersveiligheid hoog in het vaandel heeft. Maar toch zien we en moeten we ook hier weer lezen dat de veiligheidsmaatregelen Sweachsterwei nog steeds niet zijn uitgevoerd. Hier lijkt het college geld boven veiligheid te stellen. Graag willen we het college vragen te verantwoorden waarom de verkeersveilige maatregelen aan de Sweachsterwei nog steeds niet zijn genomen?

Door de afstemming van de maatregelen met de Plaatselijke Belangen en de buurt en de lange levertijd van sommige materialen, zoals de busperrons, is de uitvoering over de vakantie heen getild. De aannemer heeft werkzaamheden inmiddels ingepland en start 1 november van dit jaar nog met de uitvoering.

Programma 3, Economie

2.12 Economische perspectieven

Pagina 27: het Deltaplan voor het Noorden, de Lelylijn in combinatie met de regiodeal biedt goede economische perspectieven. Wij zien graag een concretisering voor het korte termijn?

De respectievelijke colleges van GS van de drie noordelijke provincies hebben de regie bij het proces Deltaplan voor Noord Nederland. De lobby voor de Lelylijn wordt hierin nadrukkelijk meegenomen.

In de 2^e helft van 2021 wordt onder regie van de provincies gewerkt aan een zogeheten validatie-onderzoek. Ambtelijk nemen we hieraan deel. Wij brengen daarbij de specifieke kwaliteiten van Opsterland voor het voetlicht; zoals goede bereikbaarheid langs de A7, plattelandsgemeente met een goed woonklimaat, met levendige kernen en met bedrijventerreinen met prima MKB-kwaliteit, Natuur & Landschap, Recreatie & Toerisme. De uitkomsten van het validatie-onderzoek zullen door GS met de deelnemende gemeenten worden besproken. De planning daarvoor is nu nog niet bekend. Wanneer dat wel het geval is informeren we de raad over het onderzoek en de vervolgstappen.

De Brede Welvaartdoelstellingen van de Regio Deal Zuidoost Friesland sluiten goed aan bij bovenstaande. Daarbij biedt het samenwerkingsverband Regio Deal goede mogelijkheden om intergemeentelijk af te stemmen en koppelkansen op het spoor te komen.

Programma 4, Onderwijs

2.13 VVE

Pagina 33: Onderwijs: VVE. In 2022 wordt in OWO verband en het werkveld uitvoering gegeven aan het beleidskader wat is vastgesteld in 2020. Doel is om zoveel mogelijk kinderen met een indicatie te laten profiteren van het VVE aanbod. Onze vragen hierover zijn:

1. Kinderen met een indicatie hebben we die goed in beeld?

In samenwerking met de JGZ (het consultatiebureau) en de aanbieders van VVE hebben we 100% van de kinderen met een indicatie in beeld. Er wordt hiervoor gebruik gemaakt van een registratiesysteem waar zowel de JGZ, VVE aanbieders als de gemeente toegang toe hebben.

2. Hoe meten we 'zoveel' mogelijk?

Het deelnemen aan VVE is geen verplichting. We kunnen ouders niet dwingen om gebruik te maken van de het VVE aanbod, op basis van de VVE indicatie die het kind gekregen heeft. Wel proberen we deelname te stimuleren. Dat doen we onder andere door ervoor te zorgen dat deelname aan VVE voor ouders kosteloos is.

3. Wanneer is het doel behaald?

Uiteraard zou in een ideale situatie 100% van de kinderen met een VVE indicatie ook daadwerkelijk deelnemen aan VVE. Omdat sommige ouders er bijvoorbeeld voor kiezen om er geen gebruik van te maken of omdat kinderen ook naar andere vormen van opvang gaan (gastouders, grootouders etc) is dit niet haalbaar. Het non-bereik bedraagt op het moment van schrijven ongeveer 10% van de geïndiceerde kinderen. Het bieden van informatie over VVE en het verleiden van ouders tot deelname blijft continu van belang.

2.14 Fusie BHS en Singelland

Pagina 35: Heeft de fusie van de BHS met Singelland geleid tot aanpassing van de huisvestingsscenario's?

De fusie heeft nog niet geleid tot een aanpassing van de huisvestingsscenario's. Wel heeft de fusie geleid tot een intentieverklaring van zowel BHS als de gemeente. Zodra er een concrete uitwerking en voorstel voor aanpassing van de huisvesting ligt, wordt dit ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

2.15 Actualisatie IHP

Pagina 36: Wordt het geactualiseerde IHP nog voor de verkiezingen aan de raad voorgelegd?

Het is de ambitie om het IHP nog voor de verkiezingen voor te leggen aan de raad. Het traject is echter wel afhankelijk van de reacties van de schoolbesturen met als doel om tot een breed gedragen plan te komen.

2.16 Reserve onderwijs

Pagina 38: Onderwijs. Toelichting op financiën. Het saldo is €135.000 nadeliger dan in 2021. Er wordt €163.000 onttrokken aan reserves. Betekent dit dat het gecompenseerd wordt door overschotten elders, die dan toegevoegd worden aan de reserves.

Nee, dat is niet het geval. Het bedrag van € 135.000 betreft het totale exploitatiesaldo van programma 4 (inclusief het resultaat op reservemutaties). Het bedrag van € 163.000 betreft de werkelijk onttrekking uit de reserve huisvesting onderwijs. Hiervoor was € 188.000 geraamd. De lagere onttrekking van € 25.000 is onderdeel van het eerder genoemde totale exploitatiesaldo van € 135.000.

Programma 5, Sport, cultuur en recreatie

2.17 Dundelle

Pagina 40: Toerisme: Dundelle. Waarom wordt er wel in Bakkeveen geïnvesteerd in het zwembad en niet in Gorredijk? Kan het college toelichten wat het verschil is tussen beide zwembaden?

De aannahme in uw vraagstelling dat er door de gemeente niet wordt geïnvesteerd in het zwembad in Gorredijk is onjuist. In 2020 is er voor € 47.029,- door de gemeente aan dagelijks, cyclisch en planmatig onderhoud uitgevoerd. In eerdere jaren lag dat bedrag tussen de € 50.000,- en € 150.000,- per jaar. De exploitatie van het zwembad in Gorredijk ligt bij de stichting. Zij hebben hiervoor in 2015 een exploitatieovereenkomst gesloten met de gemeente waarin afspraken zijn vastgelegd. Bovenop deze afspraken is er in het afgelopen jaar vanwege Corona ook bijzondere financiële ondersteuning gedaan aan de stichting, waardoor er uitvoering is gegeven aan de motie die uw Raad hierover in november 2020 heeft aangenomen. Het zwembad Dundelle kent mede door haar functie voor het toerisme in de regio Bakkeveen een andere exploitatie opzet. Hiertoe is in 2020 een exploitatieovereenkomst afgesloten met de nieuwe exploitant Optisport waarin de afspraken hierover zijn vastgesteld.

2.18 Samenwerking musea

Pagina 40: Onderzoek naar mogelijke samenwerking van de musea in Zuid Oost Fryslân. Vraag: Trekken de Opsterlandse musea hier gezamenlijk in op of is het ieder voor zich?

Er zijn verkennende gesprekken geweest met It Damshûs en Museum Opsterland. Er zal nog contact worden gezocht met de gemeenten Smallingerland, Heerenveen en de beide Stellingwerven, om te verkennen of er wellicht samenwerkingsmogelijkheden zijn. De gemeente neemt hierin het voortouw en koppelt dit terug aan de musea. Overigens werken de musea in Opsterland op tentoonstellings- en collectieniveau al samen, waar dat kan/gewenst is. En dat doen ze ook met de musea in de regio.

2.19 Right to Challenge - taken

Pagina 42: Diverse dorpen nemen deel aan het Right to Challenge programma. Graag ontvangen wij een overzicht van de taken welke zijn overgenomen door welke dorpen in Opsterland.

Sinds de start van right to challenge in februari 2021 zijn er nog geen taken overgenomen van de gemeente.

2.20 Right to Challenge - budget

Pagina 42: Welk budget is in de begroting 2022 beschikbaar voor The Right to Challenge?

Voor right to challenge is geen budget beschikbaar.

2.21 Fietspaden Bakkeveen/Wijnjewoude

Pagina 42: Het stemt ons positief te lezen dat de gemeente een overeenkomst met Staatsbosbeheer, Natuur monumenten en de provincie Fryslân sluit over de fietspaden in de omgeving van Bakkeveen en Wijnjewoude op te waarderen. Kan het college toelichten wat de inhoud van deze overeenkomst wordt?

Op dit moment wordt er nog gesproken met de betrokken partijen over de inhoud en tekst van de samenwerkingsovereenkomst. In grote lijnen gaat het om ieders investeringen en rollen in dit

dossier, alsmede de omvang. Over de exacte inhoud kunnen we daar op dit moment nog geen uitspraak doen.

2.22 Himmelploegen

Pagina 43: Openbaar groen, Himmelploegen. Er is 34.000 euro beschikbaar om zwerfafval te bestrijden. Wordt besteed aan faciliteren van himmelploegen en andere vrijwilligers en educatie bij scholen. In een aantal dorpen, o.a. Langezwaag is een initiatief dat basisscholen tegen een vergoeding een gebied omarmen en daar een aantal keer per jaar zwerfafval op te ruimen. (ook ter vervanging voor de vergoeding van voorheen oud papier en bezorging textiellabels). Is er voldoende ruimte om meer van dit soort initiatieven van basisscholen te ondersteunen?

Voor de jaren 2021 en 2022 is er een gegarandeerd budget van €34.000 per jaar. Voor de jaren daarna is niet bekend wat een mogelijke vergoeding vanuit het Afvalfonds wordt. Met twee scholen zijn nu afspraken gemaakt om zwerfafval op te ruimen tegen een vergoeding voor de jaren 2021 en 2022. Daarna bekijken wij opnieuw hoe hier invulling aan gegeven kan worden.

2.23 Stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost-Friesland

Pagina 44: De vijf gemeenten in Zuidoost-Friesland dragen bij aan de Stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost-Friesland met als doel de bestemming Zuidoost-Friesland, Het Andere Friesland, met al haar kwaliteiten op de kaart te zetten (marketing) en de gasten in het gebied van goede informatie te voorzien (gastheerschap). Hierbij geeft de rijksbijdrage uit de Regiodeal (onderdeel Recreatie & Toerisme) een belangrijke financiële impuls. Kunt u toelichten wat deze financiële impuls is voor Opsterland en wat deze Impuls gaat opleveren voor R&T in onze gemeente?

De Regiodeal betreft een bedrag dat regionaal wordt ingezet. Alle vijf gemeenten uit Zuidoost Friesland zijn daarin nauw betrokken. De totale financiële impuls Regiodeal Recreatie en Toerisme betreft ongeveer €800.000,- exclusief BTW. Dit bedrag wordt ingezet voor doorontwikkeling van de regiomarketing (Stichting Toerisme Regiomarketing Zuidoost Friesland), het stimuleren van innovatief en kwalitatief ondernemen, het opstellen van een toeristische ontwikkelstrategie voor "Het Andere Friesland", het uitvoeringsprogramma van deze toeristische ontwikkelstrategie en de uitvoering van routes, TOP's (toeristische overstappunten) en entrees, als vervolg op het eerdere projectplan ErVaren en Turf. De trekker van de Regiodeal Recreatie & Toerisme is de gemeente Ooststellingwerf.

2.24 Ontwikkeling Skâns

Pagina 44: Sport. Voor de ontwikkeling van de Skâns komt een separaat voorstel. Kunnen we hieruit concluderen dat deze scheiding tussen Kortezwaag en de Skâns definitief is in de planvorming voor een goede sport en culturele voorziening in Gorredijk?

Ja dat klopt. De mienskip heeft aangegeven separaat van elkaar met een voorstel te komen voor SOC Kortezwaag en De Skâns.

2.25 SOC Kortezwaag

Pagina 44: Op welke wijze en met welk bedragen houdt het college in de begroting 2022 rekening met de investeringen- en exploitatie begroting van SOC Kortezwaag en de Skâns in Gorredijk?

SOC Kortezwaag

Voor de aanbouw van een nieuwe sporthal bij SOC Kortezwaag is door de raad in 2015 een krediet beschikbaar gesteld van € 2.186.821. In dit bedrag is geen rekenschap gehouden met vernieuwbouw of renovatie en verduurzaming van het huidige sportcentrum.

In de begroting van 2022 is nog geen afschrijvingslast opgenomen. Met ingang van 2024 is een afschrijvingslast van € 54.670 opgenomen. Dit bedrag is gebaseerd op het eerder (2015) door de raad beschikbaar gestelde krediet voor een nieuwe sporthal. Het krediet en afschrijvingslast is sindsdien niet meer geactualiseerd. Een punt van zorg zijn de stijgende bouwkosten.

De Skâns

Voor de nieuwe ontwikkelingen is geen bedrag opgenomen in de begroting 2022. De raad heeft 3 juni 2019 besloten tot intrekking van het beschikbaar gestelde krediet voor de ontwikkelingen van De Skâns.

Programma 6, Sociaal domein

2.26 Jeugdzorg

Pagina 47: Sociaal domein / Jeugdzorg. Wat is de impact van het opnieuw moeten aanbesteden van specialistische jeugdzorg door SDF, nadat ze onlangs daartoe veroordeeld zijn door de rechtbank?

Op grond van de uitspraak van de rechter op 15 september 2021 is op 17 september 2021 besloten om, in het belang van een goede jeugdhulp, gevolg te geven aan de uitspraak van de rechter.

Dat betekent dat de beoogde inwerkingtreding van de nieuwe contracten voor de Specialistische Jeugdhulp A en B en Wonen verschoven wordt van 1 januari 2022 naar 1 januari 2023. De nieuwe contracten voor Pleegzorg en EED/Dyslexie treden wel in werking per 1 januari 2022. De impact van de uitgestelde inwerkingtreding van de nieuwe contracten voor de Specialistische Jeugdhulp A en B en Wonen is op dit moment nog niet duidelijk.

2.27 Herindicatietrajecten

Pagina 48: Bij hoeveel van de 720 herindicatietrajecten gaat het om mensen boven de 75 jaar?

Van deze 720 herindicaties betreft het 60% inwoners ouder dan 75 jaar. Dus dat zijn ongeveer 430 inwoners die ouder zijn dan 75 jaar.

2.28 Armoedebestrijding

Pagina 48: de inzet van vrijwilligers bij de armoedebestrijding wordt met 20% vergroot. Graag concretiseren om hoeveel mensen of uren het gaat?

Op dit moment zijn vanuit Humanitas 34 mensen als vrijwilliger betrokken bij het ondersteunen van mensen met financiële vragen en problemen. Onze ambitie is om dit aantal te vergroten met 20%.

2.29 Omgekeerde toets

Pagina 52: Op deze bladzijde staat dat de medewerkers getraind zijn voor de invoering van de omgekeerde toets en op dezelfde bladzijde staat dat u nu gaat bestuderen of in 2022 de omgekeerde toets ook moet worden ingevoerd. Waarom deze werkwijze?

We vinden de omgekeerde toets een waardevolle aanpak die bijdraagt aan het centraal stellen van de burger, waardoor deze krijgt wat hij nodig heeft. In 2022 gaan we beoordelen of we de werkwijze ook in beleid moeten uitwerken en een verordening moeten opstellen.

Programma 7, Volksgezondheid en milieu

2.30 Duurzaam inkopen

Pagina 68: 100% duurzaam inkopen. De vaste boodschap in de begroting is dat dit streven moeilijk is maar dat we richting de 100% gaan. Graag ontvangen wij een overzicht van de percentages richting de 100% over de jaren vanaf 2018 tot 2021.

Ons streven naar een 100% duurzame inkoop is een ambitie die is uitgesproken in het coalitieakkoord. We hebben hiervan geen exacte cijfers beschikbaar. Het streven is namelijk moeilijk meetbaar, bijvoorbeeld door de diversiteit aan inkoop (van facilitair, inhuur van personeel, tot aanbestedingen mbt wegenonderhoud). In onze aanbestedingstrajecten houden we, waar mogelijk, rekening met duurzaamheid, circulariteit en tegenwoordig ook met reductie van de stikstofuitstoot.

Zowel voor de eisen aan de leveranciers als aan de in te kopen producten wordt aansluiting gezocht bij het uitvoeringsprogramma Duurzaam Inkopen. In opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu zijn door Agentschap NL criteria ontwikkeld waaraan leveranciers en producten dienen te voldoen. De criteriadocumenten waarin deze criteria zijn opgenomen zijn gepubliceerd op www.pianoo.nl/duurzaaminkopen. Deze criteria zullen door de gemeente worden gehanteerd bij inkoop- en aanbestedingstrajecten, waarbij uitgangspunt is dat binnen het budget zo duurzaam mogelijk wordt ingekocht. De gemeente kan daarnaast ook nog andere aanvullende duurzaamheidscriteria opnemen conform de geldende beleidsnota's in de betreffende gemeente. Met de aandacht voor duurzaam inkopen sluit de gemeente aan bij de landelijke overheidsambitie om voor 100% duurzaam in te kopen.

2.31 Himmelploegen

Pagina 66: Wij zien dat hier weer wordt in gegaan op de €34.000 die de gemeente krijgt voor het verwijderen van zwerfval. Uiteraard is dit een goede zaak, maar dit werd ook al in programma 5 genoemd. Is het correct dat deze dubbeling erin zit. En zit deze dubbeling ook in de begroting?

Het gaat hier om het hetzelfde bedrag, maar er zit geen dubbeling in de begroting.

2.32 Duurzaam opgewekte energie

Pagina 69: De titel is: Wij zetten in op 100.000 MWH duurzaam opgewekte energie in 2022. Maar in de toelichting wordt ingegaan op dat Opsterland in 2035 energie neutraal wil zijn. Volgens ons zijn dit twee zaken. Kan het college over beide zaken toelichten wat de status is en of we op planning zitten?

Opsterland in 2035 energie neutraal willen wij realiseren in 4 collegeperiodes door besparing en duurzame opwek. Voor de stand van zaken in deze eerste collegeperiode zie vraag 1.27.

2.33 Zonnevelden

Pagina 69: Daarnaast was een ambitie uit het coalitieakkoord voor het einde van de regeerperiode in 2022, 100 hectare aan zonnevelden te realiseren. Wij zijn erg benieuwd naar de status van deze ambitie. Kunt u dit toelichten?

Zie antwoord op vraag 1.27

2.34 Eigen energiebedrijf

Pagina 70: Graag wat meer inzicht in de stand van zaken bij de ontwikkeling van het eigen energiebedrijf.

Wij verwachten dat wij hiervoor in het eerste kwartaal van 2022 een voorstel aan uw raad voor kunnen leggen.

Programma 8, Bouwen, wonen en gronden

2.35 Natuur inclusieve landbouw

Pagina 76: Wat is volgens het college natuur inclusieve landbouw?

Bij natuurinclusieve landbouw wordt natuur onderdeel van de bedrijfsvoering van de landbouwbedrijven.

2.36 Toekomstgericht woonklimaat

Pagina 77: Wij hebben een toekomstgericht woonklimaat. Graag concreter aangeven welke stappen het college op korte termijn in het woondossier denkt voor te stellen.

Er wordt gewerkt aan het actualiseren van de omgevingsvisie en van de woonvisie. Hierin wordt met de Mienskip, stakeholders en natuurlijk de raad het strategisch ontwikkelperspectief bepaald. In 2022 zullen zowel de geactualiseerde omgevingsvisie als de geactualiseerde woonvisie aan de raad worden voorgelegd.

In regionaal verband zijn we in gesprek met de provincie voor het maken van nieuwe regionale woningbouwafspraken voor de periode 2020-2030. Vooruitlopend op deze nieuwe regionale afspraken hebben we met de provincie al overeenstemming over een "shortlist" aan woningbouwprojecten (195 woningen). Op basis van de geactualiseerde woonvisie en de nieuwe woningbouwafspraken met de provincie zal een nieuw gemeentelijk woningbouwprogramma worden opgesteld.

Paragrafen

2.37 Kostendekkendheid riolering

Pagina 84: De kostendekkendheid van de riolering is door een andere toerekening van de uren tijdelijk losgelaten. Graag ontvangen hierover een nadere uitleg.

In het watertakenprogramma zijn niet de juiste personele lasten meegenomen in het overhead bedrag, hier is een te laag bedrag voor opgenomen. De kostendekkendheid is nu berekend met de werkelijk toe te rekenen overhead. Als we vasthouden 100% kostendekkendheid dan zou dat een stijging van € 21,- per jaar betekenen. Om niet een te grote lastenverzwaring bij de inwoners neer te leggen is gekozen om in 3 jaar naar het kostendekkend tarief te groeien.

2.38 Grondexploitaties

Pagina 88: gemeente verwacht een tegenvaller bij de grondexploitaties. Kan het college aangeven waar zij dit verwacht? Op dit moment lijkt het ons dat er geen tegenvallers in grondexploitaties hoeven voor te komen.

Er wordt geen specifieke tegenvaller verwacht in de grondexploitaties. In het kader van de risicobeheersing wordt een post opgenomen in het weerstandsvermogen (eigen vermogen) om risico's in de grondexploitaties (en de andere genoemde risico's) op te vangen.

2.39 Vaste houten bruggen

Pagina 95: We kunnen lezen dat op dit moment er geen sprake is van kapitaalsvernietiging aan vaste houten bruggen. Echter als we de houten brug in de Mounleane over het Koningsdiep, nabij Wijnjewoude, zien krijgen we een andere indruk. Wat is de status van het onderhoud van deze brug en wanneer wordt verwacht deze te vervangen?

De brug in de Mounleane is al een tijdje afgeschreven. Het kantelpunt waarin de onderhoudslasten duurder worden dan de afschrijflasten van een eventuele nieuwe brug is bereikt. In overleg met de Provincie en Wetterskip Fryslân wordt gekeken in welke mate er een nieuwe brug moet komen of wellicht een duiker volstaat. De verwachting is dat met de begroting 2023 hiervoor middelen worden aangevraagd. Tot die tijd wordt de brug periodiek gemonitord en worden indien nodig sobere maatregelen genomen om de veiligheid te waarborgen.

2.40 Bezuinigingsmogelijkheden

Pagina 103: wat is na vaststelling van deze begroting de status van de hier genoemde bezuinigingsmogelijkheden?

De organisatie heeft op verzoek van het college de bezuinigingsmogelijkheden geïnventariseerd. De organisatie heeft bij het zoeken naar mogelijke bezuinigingsmaatregelen zowel gekeken naar wat de raad heeft aangedragen als wat door ambtelijke werkgroepen als mogelijkheden is geïnventariseerd. Deze lijst is in het college besproken. Er is echter geen gebruik van gemaakt omdat daar momenteel geen financiële noodzaak voor is.

2.41 Samenwerking OWO

Pagina 103: Het heroverwegen van de mate en intensiteit van de samenwerking in OWO-verband wordt aangegeven als bezuiniging. Dit verbaast ons. Ons in ziens is de basis van de OWO samenwerking toch efficiëntie en dus financieel efficiënter? Kan het college dit onderdeel toelichten?'

Een heroverweging van de mate en intensiteit van de OWO-samenwerking kan ertoe leiden dat we juist méér in OWO-verband doen, waardoor de uitvoering van taken voor Opsterland mogelijk financieel efficiënter wordt. In die zin is er dan sprake van een besparing. Mogelijke besparingen door in OWO-verband samen te werken zijn ook aan het college meegegeven in de algemene beschouwingen op de perspectiefbrief in juli van dit jaar.

2.42 Zonnepanelen Lippe Gabriëlsplas

Pagina 120: Zonnepanelen Lippe Gabriëlsplas. De opbrengsten zijn voor de Wier en Ureterp. Vraag; Wie, De Wier, Ureterp, GroenLeven, ontvangt wat?

Het bedrijf GroenLeven is de exploitant van het zonnepark dat op de Lippe Gabriëlsplas wordt gerealiseerd. Als tegenprestatie (participatie) verbetert GroenLeven de toegankelijkheid rondom de plas. Daarnaast legt GroenLeven ca. 640 zonnepanelen op MFC De Wier. Daarvan is de opbrengst van 200 panelen bestemd voor De Wier. De opbrengst van de overige 440 panelen is voor het dorp. Wij zijn daarover in overleg met PB-Ureterp en een energiewerkgroep.

Bijlageboek begroting

2.43 Staat van investeringen

Pagina 5: Wij missen een inleiding begeleiding van de staat van investeringen. Het lijkt een interessant overzicht. Graag een toelichting hoe we de verschillende kolommen moeten duiden. En waar kunnen we zien wanneer de investeringen worden uitgevoerd?

In de Staat van investeringen wordt een overzicht gegeven van het begrote verloop van de door de Raad verstrekte kredieten over het jaar 2022.

Duiding van de kolommen: Afschrijvingstermijn: het aantal jaren waarin het krediet wordt afgeschreven. Aanschafwaarde 1-1-22 :de oorspronkelijke waarde van het krediet op 1-1-22, over dit bedrag zal worden afgeschreven. Vermeerdering/vermindering: extra krediet toegekend in het jaar 2022 (is leeg , want het betreft een begroting, bij de jaarrekening kan dit wel van toepassing zijn) .Aanschafwaarde 31-12-22 de oorspronkelijke waarde van het krediet op 31-12-22. Afschrijving t/m 1-1-22: afschrijvingslasten tot en met 1-1-2022. Boekwaarde 1-1-22: Aanschafwaarde 1-1-2022 minus de afschrijvingslasten tot en met 1-1-2022. Afschrijving 2022: de afschrijvingslasten in het jaar 2022. Rente 2022: rentelasten (riolering) over het jaar 2022. Kapitaallasten 2022: afschrijving 2022 + rente 2022. Boekwaarde 31-12-2022: Boekwaarde 1-1-2022 minus afschrijving 2022.

In dit overzicht staat niet wanneer de investeringen worden uitgevoerd, dit zal bij de jaarrekening 2022 /begroting 2023 worden meegenomen als het nieuwe financiële pakket geïmplementeerd is.(zie ook vraag 1.35)

3 PvdA

3.1 Digitale agenda

Pag. 11 (digitale agenda 2024) - Hoe ziet het college de rol van de raad als het gaat om het realiseren van de visie en het Plan van aanpak bij De Digitale Agenda 2024?

Het college stelt een visie / plan van aanpak vast en stuurt deze ter informatie aan de raad. Jaarlijks wordt de stand van zaken door B&W aan de raad gerapporteerd.

3.2 Beleidsindicatoren programma 0

Pag. 12. (kosten externe inhuur) - Hier staat “door de omzetting van inhuur naar formatie is de verwachting dat het percentage externe inhuur een daling zal laten zien” Hoe zo is dit de verwachting? Dat kan toch veel stilliger worden opgeschreven omdat de rededering in de Perspectiefbrief was dat de omzetting van inhuur naar (vaste) formatie voordeliger is.

Het klopt dat het voorzichtig opgeschreven is. Er zijn namelijk andere factoren die effect hebben op het percentage externe inhuur. Bijvoorbeeld, ziekte, (tijdelijke) vervanging bij vertrek vaste medewerkers, specifieke inhuur voor projecten. Als je puur kijkt naar de omzetting inhuur naar formatie dan zorgt deze inderdaad voor een lager percentage externe inhuur.

3.3 Kaderstellende documenten programma 5

Pag. 39 ev - Waarom zijn bij de kaderstellende documenten het Beeldkwaliteitsplan 2021-2025 en het Bomenbeleidsplan niet genoemd?

Terechte opmerking. In de definitieve versie is dit aangepast

3.4 Teksten programma 6

Pag. 47 ev. (Programma 6) Het lijkt erop dat de tekst van dit programma al was geschreven voordat bekend werd wat de positieve gevolgen zijn voor Opsterland m.b.t. de ontwikkelingen Gemeentefonds en de arbitrage Jeugdzorg. Deze zorgen er nl. voor dat de kosten sociaal domein van in het MJP structureel sluitend zijn. In dit programma wordt op enkele plekken (uitvoering Kindpakket, effectiviteit AV Friso) nog gesproken over forse/ingrijpende bezuinigingen in het sociaal domein. Kan nog eens naar die teksten worden gekeken? *Nb: als de raad daar t.g.v. de positieve financiële ontwikkelingen meer actie op wil, dan is dat een politieke vraag, die thuishoort in de oriënterende/besluitvormende raadsvergaderingen.*

Het klopt dat er extra middelen vanuit het Rijk zijn toegezegd. De financiële consequenties van de herverdeling van het gemeentefonds zijn nog niet bekend. We moeten daarom kritisch blijven kijken hoe de gelden binnen het Sociaal Domein worden verdeeld en waar bezuinigingen mogelijk zijn.

3.5 Financiële toelichting programma 6

Op de pagina's 62 en 63 wordt in de financiële toelichting bij twee taakvelden (6.1 en 6.5) tekst gewijd aan het extra budget voor inburgering van € 60.000. Is dat correct?

Ja, dit is correct. Voor de uitvoering van de nieuwe wet Inburgering zijn in de begroting 2022 extra middelen opgenomen (in 2022 € 60.000 meer dan in 2021). Dit is verantwoord onder taakveld 6.1. Daarnaast is bij de Perspectiefbrief 2022 € 60.000 extra budget beschikbaar gesteld voor de jaren 2022 en 2023. Dit is voor werkzaamheden op het gebied van re-integratie ten behoeve van deze specifieke groep. Deze is verantwoord onder taakveld 6.5.

3.6 Incidentele baten en lasten

Pag. 104 ev. (incidentele baten en lasten). Een helder overzicht, zeker als het gaat om de verwerking van de besluiten die bij de Perspectiefbrief 2021 zijn genomen. Maar volgend jaar staat hier weer een ander (actueel) overzicht. Het is welk zaak om dan de meer beleidsmatige beslissingen uit de Perspectiefbrief 2021 te borgen en op te nemen in de tekst van de Programma's. Voorbeeld: de tekst m.b.t. de deelname aan de Friese Projectenmachine hoort dan thuis in Programma 3 Economie.

Nieuwe toevoegingen aan de begroting komen ook in de programma's aan bod omdat ze naar voren komen bij de financiële toelichting waar de begrote uitgaven van het huidige begrotingsjaar vergeleken worden met de uitgaven van het vorige begrotingsjaar. Hierdoor zullen bepaalde toelichtingen dus zowel in het overzicht van incidentele baten en lasten als bij de toelichting op de financiën per programma staan.

4 Groenlinks – Opsterlanders

Algemeen

4.1 Mutaties reserves

Algemene vraag, "Wat wordt bedoeld met "Mutaties in de reserve worden verwerkt in programma 0 maar niet alle mutaties hebben betrekking op programma 0. Om een juiste financiële analyse per programma te maken zijn in de tabel de mutaties van het programma reserves meegenomen?"

Volgens de BBV worden de effecten van de mutaties in de reserves geboekt op taakveld 0.10 Mutaties reserves welke in programma 0 zit. In de tabellen per programma worden echter de mutaties in de reserves zichtbaar gemaakt voor de reserves die betrekking hebben op dat programma. Omdat op deze wijze de uitkomst van het programma ook beter zichtbaar is. Bijvoorbeeld; de mutatie reserve Huisvesting basisonderwijs wordt zichtbaar gemaakt in programma 4 omdat hier ook de lasten van onderwijshuisvesting opgenomen is.

4.2 Doorbelasting personeelskosten

Klopt het dat personeelskosten in het verleden werden doorberekend aan programma 0 en nu aan de programma's afzonderlijk of zien wij dat verkeerd?

Met ingang van de nieuwe begrotingsindeling (2017) worden de integrale kosten op taakveld niveau inzichtelijk gemaakt. Onderdeel daarvan is dat kosten, zoals de directe personeelskosten, worden doorbelast naar de taakvelden.

Inleiding

4.3 Resultaat 2022 (2023)

Blz 6, In het financieel overzicht staat dat saldo baten en lasten in 2022 afneemt naar 289.000 t.o.v. 2021(768.000) Hoe is dit te verklaren? Komt dit door de 75% stelpost op Jeugdzorg i.p.v. 100%

Het financieel overzicht is het eindresultaat van de begroting. Wij nemen aan dat hier 2023 tov 2022 wordt bedoeld. De afname van jeugdzorg is hier 1 onderdeel van. Maar ook afronding van investeringen, incidentele baten en lasten en de ontwikkeling van het gemeentefonds heeft hier effect op.

Programma 0

4.4 Regiodeal

Blz 8, Regiodeal; hoe wordt ervoor gezorgd dat de 400.000 wordt besteed op een dusdanige manier dat het ook daadwerkelijk raakvlakken heeft met de Zorgeconomie?

Zorgeconomie is een zogeheten regiobreed project waar alle vijf gemeenten aan deelnemen. Dit project wordt voorbereid en uitgevoerd onder regie van de gemeente Ooststellingwerf. De rijksbijdrage loopt in dit geval dus via de begroting van Ooststellingwerf. Het project is in voorbereiding. Via het regiobestuur Regio Deal Zuidoost Friesland wordt de inhoud bewaakt en worden de gemeenteraden gedurende de regiodealperiode regelmatig op de hoogte gehouden van voortgang en resultaten.

4.5 Uitbreiding formatie

Blz 11, uitbreiding formatie; welke extra taken heeft de gemeente in 2021 moeten overnemen van het Rijk?

Voornamelijk bestaat de uitbreiding uit het omzetten van inhuur naar formatie en beperkt uit extra formatie om te kunnen voldoen aan wet en regelgeving o.a. rondom de AVG. Dat laatste is op te vatten als taakuitbreiding door toedoen van het Rijk.

4.6 Raming wachtgelden

Blz 15, Hoe kan de ramingen voor wachtgeld voor 2022 worden verlaagd als we nog niet weten hoe het College er na maart 2022 uit gaat zien?

De lagere raming voor 2022 heeft te maken de op dit moment bekende wachtgelden. De situatie na maart 2022 is inderdaad nog onbekend en daarvoor is in de begroting 2022 dan ook geen raming opgenomen.

4.7 Taakveld 0.11

Blz 15, Taakveld 011. Ten opzichte van 2021 is er in 2022 een voordeel van 1.106.000. Het voordeel is als last verantwoord door storting in reserves. Kunt u uitleggen hoe het resultaat van de rekening van baten en lasten een nadelig resultaat van 1.106.000 oplevert? Voor een leek blijft het een voordeel.

Klopt dat dit verwarrend over kan komen maar de wijze van boeken is een BBV vereiste. Het overzicht op blz 143/144 geeft wat meer inzicht hierin. Per saldo moeten de baten van alle taakvelden gelijk zijn aan de lasten van alle taakvelden. Het resultaat wordt onttrokken aan danwel gestort aan de algemene reserve. Daarom zorgt een negatief resultaat voor een bate op taakveld 0.11 omdat een onttrekking van de algemene reserve plaatsvindt en zorgt een positief resultaat voor een last op taakveld 0.11 omdat er een storting aan de algemene reserve plaatsvindt.

Programma 1

4.8 Brandweer

Blz. 22, Veiligheid, hoeveel mensen werken er bij de vrijwillige brandweer en is dit voldoende om in de toekomst slagvaardig te zijn? Worden de vereiste aanrijtijden gehaald in onze gemeente?

Bij de Veiligheidsregio Fryslân werken ruim 1200 mannen en vrouwen bij de vrijwillige brandweer. Deze brandweermannen en –vrouwen zijn gebonden aan één van de brandweerkazernes is de regio. Dit netwerk van brandweerkazernes (posten) maakt het mogelijk dat die elkaar kunnen ondervangen op een moment van krapte. Zo wordt tijdens de zomervakantie, uit voorzorg, dubbel gealarmeerd. Ook kunnen posten met dit redundantie systeem elkaar aanvullen als het incident te groot is voor één post, of wanneer een bepaald specialisme is vereist.

Dit alles is uitgewerkt in het Dekkingsplan 2.0 Samen Paraat. Dit plan heeft als uitgangspunt dat alle beschikbare middelen (personeel, kazernes en materieel) zo efficiënt mogelijk worden ingezet. Recent is dit plan tegen het licht gehouden en kwam naar voren dat de Opsterlandse posten qua opkomsttijden goed scoren.

In de gemeente Opsterland is volgens opgave van de Veiligheidsregio Fryslân de huidige bezetting bij de posten Gorredijk, Ureterp en Beetsterzwaag respectievelijk 11, 14 en 13 vrijwilligers. Dit aantal fluctueert continue omdat mensen verhuizen, of omdat ze bijvoorbeeld een baan elders krijgen en dan overdag minder beschikbaar zijn. Samen met de posten wordt continue gekeken naar de aantallen en naar de beschikbaarheid van de vrijwilligers.

Programma 2

4.9 Speedpedelec op fietspaden

Blz. 24, de speedpedelec is een bromfiets. Hoort deze dan niet thuis op de rijbaan? Heeft de gemeente de bevoegdheid om af te wijken van de verkeersregels?

Zowel de Provincie als de gemeente mogen afwijkende regels invoeren als het gaat om de plek van de speed pedelec op de weg. Hierover worden in de realisatiefase gezamenlijk met de Provincie en omliggende gemeenten uniforme afspraken gemaakt.

4.10 Vergevingsgezinde berm

Wat is een vergevingsgezinde berm, wat is dat en hoe breed is deze berm?

Een vergevingsgezinde berm is een strook naast de rijbaan die een draagkrachtige bodem heeft en vrij is van obstakels. Afhankelijk van de wegcategorie varieert de geadviseerde obstakelvrije ruimte van 1,5m voor een erftoegangsweg (60 km/uur) tot 6,0m voor een gebiedsontsluitingsweg (100 km/uur).

4.11 Gladheidsbestrijding investering

Blz 26, Gladheidsbestrijding; de kapitaalslasten stijgen als gevolg van een investering in 2021. Waar bestaat deze investering uit?

Twee verouderde getrokken strooimachines zijn vervangen en het track and trace systeem is verder geoptimaliseerd waardoor inwoners per 1 november de strooivoertuigen kunnen volgen.

Programma 3

4.12 Grondexploitatie bedrijventerreinen

Blz. 29, Grondexploitatie; er wordt onderzoek gedaan naar mogelijke uitbreiding van bedrijventerreinen. Zijn de huidige locaties al allemaal vol?

Op enkele kavels op Tolbaas in Gorredijk en op industrieterrein Drachten A7 na zijn er geen kavels meer beschikbaar.

4.13 Verhouding baten en lasten grondexploitatie

Blz 30, Waarom zijn er meer lasten dan baten bij de grondexploitatie?

Het complex Gorredijk industrie is gestart in 1998 en is dus al 23 jaar in exploitatie. Door de veel langere looptijd dan toen verwacht werd, is een forse extra rentelast bijgeschreven op de boekwaarde. Hierdoor is een verwacht verlies ontstaan van - € 650 K. Dit verlies is afgedekt met een voorziening. Daarnaast is in de jaren vòòr 2008 al een verlies genomen van - € 1.445 K om de grondexploitatie sluitend te krijgen. De prognose van het totale projectresultaat komt daarmee op - € 2.095.000.

Programma 4

4.14 Laaggeletterdheid percentage

Blz. 4, In 2013 was het percentage laaggeletterdheid 13-16%. Is ook bekend hoe hoog dat percentage nu is? En hoe Opsterland daarin staat t.o.v. de provincie?

Het aandeel laaggeletterdheid in Opsterland is naar schatting 13%. In de provincie is dit aandeel naar schatting ook 13%. Opsterland is hiermee gemiddeld ten opzichte van de provincie.

Programma 5

4.15 Accrespercentage toegerekend aan bibliotheken

Blz. 39, Wordt het accrespercentage van het Rijk in deze begroting toegekend aan de bibliotheek en hoe hoog is dat bedrag? Gaat het om geoormerkt geld en is dit de afgelopen 5 jaar toegekend door de gemeente?

Met de bibliotheek zijn andere afspraken gemaakt over indexatie van de jaarlijkse subsidie. De indexatie van de subsidie is voor 50% gebaseerd op de Loonvoet sector overheid Jaar T-1 en voor 50% gebaseerd op het CPI Jaar T-1. In het gemeentefonds zijn overigens geen geoormerkte middelen voor de bibliotheek opgenomen.

4.16 Meerjarig toekennen subsidies

Is het mogelijk dat de subsidie aan bibliotheken en gemeente Opsterland niet meerjaarlijks verstrekt zodat er rekening kan worden gehouden met de meerjarenbegroting?

Het nieuwe meerjaren beleidsplan van de Bibliotheek ZOF en de nog af te sluiten nieuwe subsidieovereenkomst zullen voor een periode van 4 jaar gelden. Daarmee ligt dan ook de gemeentelijke bijdrage voor de bibliotheek voor die periode vast. Dat wordt dan opgenomen in de meerjarenbegroting.

4.17 Dundelle

Blz. 46, Dundelle zou van programma 6 naar Programma 5 zijn gegaan. Kunt u dit uitleggen? Het recreatiecentrum viel toch altijd al onder programma 5?

Onder Dundelle verstaan wij het dorpshuis en het zwembad. Beide waren tot nu toe verantwoord in programma 6. Om de kosten van deze 2 functies van het recreatiecentrum beter te verdelen hebben we ervoor gekozen om de kosten voor het zwembad in programma 5 te plaatsen en de kosten voor het dorpshuis in programma 6 te laten.

Programma 6

4.18 Weekvullend programma nieuwkomers

Blz. 51, Weekvullend programma nieuwkomers; wordt er bij het weekvullend programma ook rekening gehouden met opleidingsniveau en carrière in het land van herkomst?

Dit is inderdaad nadrukkelijk de bedoeling van de Nieuwe wet inburgering en zo willen we dit in Opsterland dan ook organiseren. Concreet betekent dit dat onze statushouders in alle onderdelen van dit weekvullend programma zoveel mogelijk een aanbod op maat zullen krijgen. Dit betekent onder andere taalonderwijs toegespitst op het individuele niveau van de statushouder en maatwerk qua begeleiding naar werk.

4.19 Jeugdzorg

Jeugdzorg, gemeenten betalen niet alleen de zorg maar in de tarieven zitten ook de kosten van de overhead. Betaalt de gemeente ook lagere tarieven aan aanbieders met een efficiënte bedrijfsvoering en lagere overheadskosten?

De tarieven zijn gelijk voor alle jeugdzorgaanbieders.

4.20 Zorgaanbieders gebiedsteam

Zitten er zorgaanbieders in de gebiedsteams en zo ja, hoeveel?

In het gebiedsteam zitten geen zorgaanbieders.

Programma 7

4.21 Ambassadeur topsport

Blz. 67, Wie is de ambassadeur uit de topsport die wordt ingezet om kinderen en jongeren gezond te laten leven. Wat gaat deze ambassadeur doen om jongeren te motiveren?

Reina Anema is de ambassadeur uit de topsport. Zij is langebaanschaatster bij Jumbo Visma en woont in Gorredijk. Zij zal zich de komende tijd voornamelijk op scholen inzetten. Ze gaat gastlessen geven tijdens de gymlessen waarbij ze de jongeren zal inspireren met schaatsoefeningen uit de praktijk en haar verhaal over hoe zij topsportster is geworden.

4.22 Mobility Mentoring

Blz. 67, Hoeveel mensen worden via Mobility Mentoring geholpen en is het de bedoeling dat de gemeente in de toekomst iedereen waarvan de problematiek die daarvoor in aanmerking komt via deze methodiek gaat helpen?

Het doel van de pilot met Mobility Mentoring is om in eerste instantie tien deelnemers te begeleiden vanuit deze aanpak. Doordat onze eigen medewerkers (van Werk en Inkomen) geschoold zijn in deze aanpak, kan dit eenvoudig voortgezet worden wanneer tijdens de evaluatie blijkt dat dit wenselijk is. Na de evaluatie zal ook bekeken worden of de aanpak verder te verspreiden is binnen de organisatie, bijvoorbeeld binnen het gebiedsteam.

5 CU

Programma 0

5.1 OWO opbrengsten

Blz. 9. OWO voor 2022 zullen de kosten stijgen kunt u aangeven of er ook nog extra opbrengsten zullen zijn m.b.t. De OWO samenwerking?

Dat is niet de verwachting, maar mogelijk wordt er bespaard door aanbestedingen.

5.2 Werkplek van de toekomst

Blz 10. Werkplek van de toekomst, blijft het gemaakte beleid door Corona van kracht, of gaat er soepeler mee omgegaan worden, zijn er voor de langere termijn ook kosten besparingen mee gemoeid? Kunt u hier al iets inzichtelijk over maken?

Het dringende thuiswerk advies wat op dit moment geldt, wordt versoepeld per 25 september. De gemeente adviseert medewerkers om daar te werken waar ze dit het best en meest efficiënt kunnen doen. Dus vanuit huis, kantoor en/of elders. Het kantoor zal met name dienen als ontmoetingsplek en daarvoor zijn aanpassingen nodig. Maar ook om de thuiswerkplek arbo

verantwoord te maken. De kosten die hiermee gemoeid zijn zullen naar verwachting later dit jaar duidelijk worden.

5.3 Taakveld 0.3

Blz 15. Taakveld 03; in 2022 is er een negatief effect van € 1.450.000,00. Het heeft te maken met het feit dat er geen opbrengst is geraamd. Kunt u dit nader toelichten?

In de begroting 2021 was vanuit het bezuinigingspakket een opbrengst geraamd voor de verkoop van gemeentelijk vastgoed, onder anderen de verkoop van Bordena. In 2022 bestaat de kans dat er nog gemeentelijk vastgoed verkocht wordt echter de exacte timing en de opbrengst zijn onzeker. Daarom is voorzichtigheidshalve geen opbrengst geraamd in 2022.

Programma 1

5.4 Doorberekening personeelskosten

Doorberekening personeelskosten is een voordeel van 60k, komt deze bij programma 0 of is dit echt een voordeel?

Doorbelasting van directe personeelskosten is budgetneutraal. Dus als de lasten bij programma 1 stijgen dan dalen ze in programma 0. Dit geeft op programmaniveau een voor- of nadeel maar is dus op totaal niveau van de begroting neutraal.

5.5 Aanpak ondermijning

Blz 18 en 199. Doelstelling transparante en consequente aanpak ondermijning. Worden er nog andere maatregelen dan bewustwording en Bibob actualisering ingezet? Of bestaat de gehele transparante en consequente aanpak voornamelijk uit enkel bewustwording?

Naast bewustwordingssessies en het actualiseren van het Bibobbeleid, worden er andere activiteiten uitgevoerd zoals de implementatie van het Keurmerk Veilig Buitengebied. Dit is een samenwerking tussen politie, gemeente en agrariërs om het buitengebied (nog) weerbaarder te maken tegen ondermijnende criminaliteit. Daarnaast is in 2022 het (digitale) meldpunt ondermijning voor zowel medewerkers, bestuurders als inwoners en ondernemers in werking. Gezamenlijk dragen de activiteiten bij aan de aanpak van ondermijning.

5.6 Bibobbeleid

Wat gaat er in het geactualiseerde Bibobbeleid veranderen en hoe gaat het eruit zien?

In 2020 is er een wijziging van de Wet bibob in werking getreden. Er zijn meer mogelijkheden voor eigen onderzoek bij de aanpak van ondermijning bijgekomen. Deze wetswijziging leidt tot een herziening van ons Bibob-beleid.

Programma 2

5.7 Resultaatbestemming

blz 26. De resultaatbestemming in 2021 geven lagere kosten t.o.v. 2022. Moet dit niet 2021 zijn?

Het staat wat onduidelijk in de tekst. In de definitieve versie zal de tekst aangepast worden.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer geeft in 2022 een voordeel van €131.000 ten opzichte van 2021.

In 2021 is het BKP 2021-2025 vastgesteld. Voor het onderhoud is vanaf 2022 € 200.000 structureel beschikbaar gesteld. Daarnaast is € 200.000 extra beschikbaar gesteld voor de jaren 2022 en 2023. In 2021 was € 248.000 beschikbaar voor het BKP. In 2022 zijn de kosten voor het BKP per saldo met € 152.000 gestegen (€ 400.000 - € 248.000), dit is een nadeel. De resultaatbestemmingen in 2021 voor het GVVP, de snelfietsroute Drachten-Ureterp € 173.000 en de Sweachsterwei € 100.000, geven lagere kosten in 2022. Dit is een voordeel van €273.000 in taakveld 2.1. Het effect op programma niveau wordt geneutraliseerd door de onttrekking uit de algemene reserve. De bezuiniging op openbare verlichting (uit Begroting 2020) geeft lagere energiekosten vanaf 2022. Dit is een voordeel van € 13.000. De kapitaalslasten op Gladheidsbestrijding stijgen als gevolg van investering in 2021. Dit geeft hogere lasten in 2022 van € 20.000. De doorberekening van de personeelslasten geeft een voordeel van € 29.000. De doorberekening van de rentekosten geeft een nadeel van € 13.000. De overige posten zijn € 1.000 (voordeel).

Programma 3

5.8 Circulair Friesland

Circulair Friesland, zijn er al ondernemers uit Opsterland die hier actief en meedoen? Hoe gaat u dit onder de aandacht brengen?

Op de website van circulair Friesland zien we dat Van Wijnen en de Jong's IJs uit Opsterland lid zijn van vereniging Circulair Friesland. De afdeling EZ brengt vereniging Circulair Friesland onder de aandacht wanneer duurzame thema's ter sprake komen tijdens de werkbezoeken. We hebben ons ingespannen om ondernemers op bedrijventerrein Overtoom aan te haken bij een project van Circulair Friesland. Daarin gaat geëxperimenteerd worden met vergroening en verduurzaming van bedrijventerreinen. Hiervoor was gering animo.

5.9 Ondernemers en Corona

Ondernemers en Corona, ziet u voor de gemeente ook mogelijkheden om de ondernemers extra te ondersteunen met beleid, contactmomenten en subsidies om snel weer op nivo te zijn, of is continuering van het omschreven en uitgevoerde beleid over de afgelopen jaren volgens het college voldoende?

Er zijn meerdere steunmaatregelen van het rijk en provincie beschikbaar (geweest). Daarnaast blijven we als gemeente in contact staan met ondernemers om te duiden of de hulp die geboden wordt volstaat.

5.10 MKB vriendelijke gemeente

Blz. 28. MKB vriendelijke gemeente. Welke plek werd behaald en welke werd beoogd? Hoe kan het behaald worden?

Opsterland is in het recente onderzoek van LexNova op plaats 10 gekomen. Er deden 18 Friese gemeenten mee aan het onderzoek. De doelstelling was om in het spreekwoordelijke linker rijtje te eindigen wat dus plek 9 of hoger is. We willen de nu ingezette lijn voortzetten. Binnenkort staan we met u uitgebreider stil bij het onderzoek. U ontvangt hierover een raadsbrief met daarbij het rapport als bijlage.

5.11 Bedrijventerrein Ureterp

blz 29. Heeft u overwogen om het bedrijventerrein in Ureterp uit te breiden? We zien ondernemers vertrekken naar Smallingerland omdat er in Ureterp geen bouwkavels zijn.

Er is nog voldoende (privaat) aanbod op het bestaande bedrijventerrein de Gilden en op industrieterrein Drachten A7. Uitbreiding betekent een toename van het aantal verkeersbewegingen door het dorp en de ligging ten opzichte van de A7 is niet heel gunstig. We zien dus geen aanleiding om dit bedrijventerrein uit te breiden.

Programma 4

5.12 Startpositie kinderen

kinderen een goede startpositie: Hoe gaat u in 2022, welke acties, ouders actief stimuleren, welke middelen gaat hiervoor gebruiken?

Dit gebeurt onder andere vanuit het programma 'Kansrijke start', waarin verloskundigen, kraamzorg, JGZ verpleegkundigen (consultatiebureau) en het gebiedsteam samenwerken om informatie te verstrekken en zo nodig ondersteuning te bieden aan gezinnen om zwaardere problematiek te voorkomen. Het programma 'Kansrijke start' richt zich op de eerste 1000 dagen van een kind, die ontzettend belangrijk zijn voor de verdere ontwikkeling. Hiervoor ontvangt de gemeente een subsidie vanuit het Rijk. Daarnaast kunnen ouders terecht bij de GGD Fryslân voor de hulp van een pedagoog bij opvoedvragen. Wanneer dat ontoereikend is kan in overleg met het gebiedsteam onderzocht worden wat nodig is. De inzet van de GGD en van het gebiedsteam worden vanuit gemeentelijke middelen gefinancierd.

Het bezoeken van een voorschoolse voorziening en het eventueel deelnemen aan voor- en vroegschoolse educatie (VVE) zijn geen verplichting. Het bieden van voorlichting over de voordelen daarvan blijven daarom belangrijk. Verder proberen we ouders te verleiden om deel te nemen aan VVE door ervoor te zorgen dat deelname voor ouders kosteloos is. Voor de uitvoering van VVE ontvangt de gemeente een subsidie vanuit het Rijk.

Verder wordt in de begroting genoemd dat we in 2022 een passend aanbod voor jonge kinderen willen ontwikkelen in samenwerking met ketenpartners als de JGZ, kinderopvangaanbieders en het primair onderwijs. Dit zal een aanbod zijn dat bekend staat als een 'Peuter Plus voorziening'. Doel is dat kinderen met een ontwikkelingsachterstand of gedragsproblematiek die niet binnen de reguliere opvang terecht kunnen omdat de juiste ondersteuning daar niet geboden kan worden, naar de Peuter Plus voorziening kunnen. De nodige hulp en ondersteuning wordt daar ingevlogen en ook wordt onderzocht naar welk type onderwijs het kind uit kan stromen. Door de Peuter Plus voorziening zullen minder kinderen doorverwezen hoeven te worden naar een Behandelen en Expertise Centrum (BEC), waardoor middelen vanuit de jeugdzorg kunnen worden gebruikt. Daarnaast zijn er hiervoor middelen beschikbaar vanuit het gemeentelijk lokaal onderwijsbeleid.

5.13 Laaggeletterdheid

Maakt u m.b.t. Laaggeletterdheid ook een actieve koppeling met de bibliotheken en scholen, en kan de subsidie daarvoor worden ingezet? Bij hen ligt vaak de (vroeg) signalering ?

Met betrekking tot laaggeletterdheid is er op dit moment een actieve koppeling met de bibliotheken en met scholen. De bibliotheek biedt een gevarieerd aanbod voor laaggeletterden op

verschillende niveaus en op verschillende momenten. Daarnaast wordt subsidie vertrekt voor het uitvoeren van het programma 'de bibliotheek op school'. Doel is om de leesvaardigheid te verbeteren en aan de leerkrachten handvatten te geven om lezen te stimuleren.

5.14 MFA Tynje

MFA Tynje, is gemeente ook in gesprek m.b.t financiën met de werkgroep, we leven inmiddels in een nieuwe realiteit? Kosten verhogingen en schaarste?

Na de interventie van Synarchis is er een nieuwe projectstructuur ingevoerd met een projectgroep en een stuurgroep. De gemeente is in beide groepen vertegenwoordigd en daarbij zijn de financiën een belangrijk aandachtspunt.

5.15 Voordeel afschrijvingskosten

Wat houdt het voordeel van € 32k in op afschrijvingskosten, waar komt deze vandaan?

Dit betreft de afschrijving van investeringen die in het verleden zijn gedaan aan onderwijskundige aanpassingen aan de Paedwizer en de Arke. In 2021 is hierop voor laatst afgeschreven en eind 2021 is de boekwaarde nihil.

5.16 Voldoende speelruimte

Blz 34. Voldoende speelruimte: De gemeente draagt zorg voor speelruimte en inspectie. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat de speeltuinen in stand blijven en bijgehouden worden? Dit wordt veelal door speeltuincommissies gedaan.

De speeltuincommissies zijn verantwoordelijk voor het klein onderhoud aan de toestellen. De gemeente draagt zorg voor het groot onderhoud en voor de jaarlijkse inspectie.

5.17 Onderwijshuisvesting BHS

blz 35. Onderwijshuisvesting BHS: Zodra er een concrete uitwerking.... Wanneer moet dit gerealiseerd zijn?

De realisatietermijn is afhankelijk van het nog te doorlopen proces. Hierin inventariseren we samen met de BHS de mogelijke huisvestingsscenario's. Zodra er een concrete uitwerking en voorstel voor aanpassing van de huisvesting ligt, wordt dit ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

5.18 Tekorten programma 4

Blz 38. de tekorten lopen op. Hoe wordt ervoor gezorgd dat de tekorten niet teveel oplopen? Wat is de oorzaak?

De tekorten op programma 4 maken, ook meerjarig, onderdeel uit van een sluitende begroting. De stijging van het tekort op programma 4 loopt van 2022 tot 2025 op met € 184.000. Dit heeft enerzijds te maken met een jaarlijkse cumulatieve stijging van € 30.000 van het budget Onderwijshuisvesting. Zie ook het antwoord op vraag 1.11. Dit is over drie jaar dus een stijging van € 90.000. Daarnaast zijn met ingang van 2024 de kapitaallasten van de nieuwbouw van de BHS opgenomen (€ 96.000).

5.19 Ventilatie schoolgebouwen

Heeft u in kaart kunnen brengen of er nog schoolgebouwen in Opsterland zijn die niet voldoende kunnen ventileren m.b.t. Corona?

De schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de juiste ventilatie, waarbij de gemeente kan en wil helpen. Intussen hebben we dat ook met twee subsidieaanvragen (SUVIS) gedaan. In 2020 hebben we actief geïnformeerd bij de scholen over de ventilatie. In deze informatieronde zijn geen problemen geconstateerd.

Programma 5

5.20 Subsidie bibliotheken

Voor hoeveel jaren geldt de nieuwe subsidie overeenkomst voor de bibliotheken? Dit is van belang om beleid te kunnen maken?

Het nieuwe meerjaren beleidsplan van de Bibliotheek ZOF en de nog af te sluiten nieuwe subsidieovereenkomst zullen voor een periode van 4 jaar gelden. Daarmee ligt dan ook de gemeentelijke bijdrage voor de bibliotheek voor die periode vast. Dat wordt dan opgenomen in de meerjarenbegroting.

5.21 Maairobot sportvelden pilot

Enkele jaren terug is er een pilot ingezet om sportvelden te maaien met een maairobot. Is dit project geslaagd en krijgt het navolging?

De ervaringen met de huidige maairobot worden nog geëvalueerd. Duidelijk is al wel dat de sportvereniging ook in te toekomst graag gebruik blijft maken van een maairobot.

Programma 6

5.22 Beleidsindicatoren jeugdbescherming

Blz. 60. Over het algemeen doet Opsterland het goed t.o.v. landelijk, alleen bij jongeren met jeugdbescherming is het negatief t.o.v. landelijk. Waar komt dit door?

Omdat wij in Opsterland relatief veel jongeren huisvesten op basis van een voogdijmaatregel. Een voogdijmaatregel wordt gecategoriseerd als jeugdbescherming.

5.23 Doorberekening personeelslasten

Blz 63. Taakveld 6.2; De Wijkteams geeft in 2022 een nadeel van €58.000,00 t.o.v. 2021. Dit wordt veroorzaakt door doorberekening personeelslasten. We komen dit in meerdere velden tegen. Kunt u dit nader toelichten?

Volgens de boekhoudregels voor gemeenten is het verplicht om de directe personeelslasten door te belasten naar de taakvelden waarvoor dit personeel actief is. Omdat de formatie elk jaar licht muteert en de personeelslasten als totaal ook stijgt is er dus in elke begroting altijd weer sprake van verschillen in de doorbelasting vergeleken met de voorgaande jaren. Dit is inherent aan de methodiek.

Programma 7

5.24 Aanvragen energievelden

Liggen er op dit moment concrete aanvragen voor grote energievelden of windmolens in Opsterland, waar in 2022 uitrol aan gegeven kan worden? Liggen we op koers?

Er zijn op dit moment geen hele concrete aanvragen voor grote energievelden en of windmolens in Opsterland waaraan in 2022 uitrol aan kan worden gegeven. Wel hebben wij regelmatig vragen en/of overleg met initiatiefnemers om mogelijkheden van de aanleg van zonnenvelden (op termijn) in onze gemeente te bespreken. Zie ook antwoord 1.27. We liggen niet exact op koers om onze ambitie voor de opwek van duurzame energie in 2022 te halen, maar we gaan ervan uit dat energieneutraal in 2035 nog steeds haalbaar is.

5.25 Gas besparing

Blz. 69. Er wordt een plan van aanpak gemaakt om gas te besparen. Dit wordt met minimaal twee dorpen in gang gezet. De vraag is, waarom niet meteen met alle dorpen. We zullen de snelheid er in moeten houden en alle dorpen bewust maken van het feit dat de gaskraan dicht gaat.

Zie antwoord 1.26.

Paragrafen

5.26 Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten, 11 en 19, waar gaat de 55k heen voor extra verkeers inhuur voor 2022, wat wordt hier voor gedaan? Zijn de posten niet gelijk?

In de begroting 2021 is geld beschikbaar gemaakt voor de inhuur van een verkeerskundige. Dit bleek niet voldoende te zijn waardoor in de perspectiefbrief 2021 aanvullende middelen beschikbaar zijn gesteld. De posten zijn dus gerelateerd aan elkaar maar omdat ze uit verschillende P&C documenten komen zijn ze apart opgenomen onder de incidentele baten en lasten voor de herleidbaarheid.

5.27 Weerstandscapaciteit

pagina 89: de weerstandscapaciteit is 19.3 miljoen terwijl dit 3.5 miljoen moet zijn. Waarom dit grote verschil?

De minimaal benodigde weerstandscapaciteit is € 3,5 mln. Dit is gebaseerd op de risico's en de kans op het optreden van het risico. De totale weerstandscapaciteit is € 19,3 mln. Dat is echter geen apart budget o.i.d. maar de totale omvang van algemene reserve (pagina 141). Wat het dus ook laat zien, is dat de gemeente dus ruim meer aan weerstandscapaciteit beschikbaar heeft dan wat er minimaal benodigd is op basis van de risico inventarisatie.

5.28 Bouwlocaties Opsterland

Blz 119. Zijn dit alle beoogde bouwlocaties in Opsterland voor 2022 ev?

Nee. Dit zijn alleen de gemeentelijke grondexploitaties (actief grondbeleid). Initiatieven van derden staan niet in dit overzicht (passief grondbeleid).

5.29 Totaal overzicht programma 0

Blz. 129/130, Totaal overzicht programma 0 (blz 129) is niet gelijk met overzicht per programma op blz. 130. Vanwaar dit verschil?

Op pagina 129 zijn de algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien apart gepresenteerd volgens BBV voorschriften. Deze posten maken echter onderdeel uit van programma 0. Als het saldo van programma 0 op pagina 129 bij deze posten opgeteld wordt dan sluit het aan met het saldo van programma 0 op pagina 130.

5.30 Kostendekkendheid Afval

Blz. 84. We zijn afgeweken van het kostendekkend maken van afval i.v.m. Corona. Kunt u aangeven wat het per inwoner extra zou kosten wanneer we het wel kostendekkend zou zijn?

Een kostendekkendheid van 100% zou € 6,- per jaar per huishouden meer kosten.

6 VVD

Bestuur

6.1 Kosten lidmaatschappen

Wat zijn de jaarlijkse kosten 'lidmaatschap' VNG , VFG en P10 en wat waren die in bijv. in 2015 en hoe is de governance geregeld?

De contributies van de genoemde organisaties in 2021 (en 2015):

- VNG: € 1,35 per inwoner (2015: € 1,11 per inwoner)
- VFG: € 0,47 per inwoner (2015: € 0,43 per inwoner)
- P10: € 7.500 (2016: € 4.000)

De contributie wordt in deze drie organisaties vastgesteld door het algemeen bestuur.

6.2 Digitalisering dienstverlening

Hoe wordt de verdergaande digitalisering van de dienstverlening ervaren bij ouderen en laaggeletterden, worden deze groepen ook voldoende meegenomen in het onderzoek?

In de Digitale Agenda 2024 is één van de doelstellingen: Inclusie en digitale vaardigheid. Digitale uitsluiting moet voorkomen worden en iedereen moet deel kunnen nemen aan de digitale samenleving. Bij de implementatie van de nieuwe website is rekening gehouden met het Besluit Digitale Toegankelijkheid. Hoe e.e.a. wordt ervaren is op dit moment niet bekend. In de uit te voeren Burgerpeiling zal dit worden meegenomen.

6.3 Versterken opdrachtgeverschap

Pag 11. Wij versterken het opdrachtgeverschap. Betekent dat vooral kleine aanbieders geen kans meer hebben om diensten of producten te kunnen leveren?

Nee, het betekent dat we de contractuele afspraken zo formuleren dat het wederzijds duidelijk is welke resultaten of kwaliteit er behaald moet worden, binnen welk tijdsbestek en tegen welke kosten. Dit klinkt logisch, maar voor veel activiteiten (en dus contracten) in de sociale activiteiten is het heel lastig om een meetbaar resultaat en/of kwaliteitsniveau te bepalen. Door daar in die onderdelen veel aandacht aan te besteden voorkom je dat er discussies ontstaan over dat wat er gedaan is.

6.4 Stijging formatie

De formatie stijgt met 13 fte! Een van de redenen: uitbreiding taken vanuit Rijk. Om welke taken gaat het dan precies voor deze 13 fte?

De formatie breidt met 7 fte uit door het omzetten van inhuur naar formatie. De resterende 6 fte is tijdelijke formatie die wordt ingezet op projecten en rondom de AVG. Dat laatste is op te vatten als taakuitbreiding door toedoen van het Rijk.

6.5 Overhead

Ook het overheadpercentage laat een stijgende trend zien. Hoe rijmt dat met de verdergaand samenwerking in OWO-verband?

De stijgende trend is vooral een effect van de stijging van de personele lasten zelf. Die onderdelen van de samenwerking in OWO-verband die onder de overhead vallen, dat is in principe het bedrijfsvoeringsonderdeel wat bij Weststellingwerf is ondergebracht, maakt voor 1/3 deel van de totale kosten onderdeel uit van de overheadkosten van de gemeente Opsterland. De rest van de overhead wordt gevormd door die medewerkers die volgens de definitie uit de notitie overhead van de commissie BBV daar aan moeten worden toegerekend.

6.6 Renterisico

Wat is het renterisico voor de langere termijn voor onze gemeente als de rente met 1 a 2 % gaat stijgen?

Op dit moment heeft de gemeente 3 langlopende leningen met een vast rente tarief. We lopen dus geen acuut risico als de rentepercentages stijgen. De totale omvang van onze lening portefeuille betreft eind 2021 € 44,4m. Als we al deze leningen opnieuw af zouden moeten sluiten met een rentepercentage van 1% hoger dan hebben we het over € 444.000. € 19m hiervan heeft echter nog een looptijd van 19 jaar en heeft een negatief rentepercentage waardoor we jaarlijks rente ontvangen in plaats van betalen.

Veiligheid

6.7 Overlast

Er is stijging van overlast van verwarde personen. Wat denkt het college concreet aan deze specifieke doelgroep te gaan doen?

Als gemeente voeren we regie op complexe casuïstiek en werken samen met onze partners zoals politie, GGZ, VNN en woningbouwcorporatie aan een goede aanpak van personen met verward gedrag om daarmee overlast te voorkomen.

Verkeer en vervoer

6.8 Fietspaden verlichting

Fietspaden moeten uitnodigen tot gebruik. Dat geldt zeker niet voor de nachtelijke uren of vroege ochtend. Gaat het college hier ook wat aan doen?

Buiten de bebouwde kom wordt de voorkeur gegeven aan de natuurlijke duisternis. Fietspaden zijn hier alleen verlicht bij kruisingen en andere punten waar alertheid is gewenst. De meeste fietspaden zijn inmiddels voorzien van een lichte slijtlaag of aangelegd met lichtgrijs beton om de

zichtbaarheid te vergroten. Voor de fietspaden waar dit nog niet het geval is wordt dit meegenomen bij het eerstvolgende grote onderhoud.

6.9 Slimme verlichting

Gem. Heerenveen heeft een proef gedaan voor slimme verlichting in het buitengebied. Zijn hier al resultaten van en kan dat ook in Opsterland van toepassing zijn?

Concrete resultaten zijn nog niet bekend. Periodiek wordt ambtelijk overlegd met bijna alle andere Friese gemeenten over de laatste ontwikkelingen en worden ervaringen uitgewisseld op het gebied van openbare verlichting.

Economie

6.10 Ondernemingsklimaat

De doelstelling over de waardering van het ondernemingsklimaat in Opsterland is anders dan de aangenomen motie (Opsterland in top 5 Fryske gemeenten). Waarom is dat?

De titel van motie M525 is "Opsterland in top 5 MKB-vriendelijkste gemeente". In de begroting 2022 wordt inderdaad nog verwezen naar de uitkomst van het onderzoek uit 2018 waarin Opsterland op plaats 13 eindigde. Dit komt doordat bij het opstellen van de begroting de uitkomst van het recente onderzoek nog niet bekend was. Dat is inmiddels wel het geval. We zijn in het laatste onderzoek van LexNova op plaats 10 gekomen. Er deden 18 Friese gemeenten mee aan het onderzoek. De doelstelling was om in het spreekwoordelijke linker rijtje te eindigen wat dus plek 9 of hoger is. We willen de nu ingezette lijn voortzetten.

Aan het verzoek aan het college, gedaan in motie M525, is al deels voldaan met de aan de raad verstuurde brief van 10 november 2020. Daarin is, zoals gevraagd, SMART-geformuleerd wat is gedaan om vooruitgang te boeken. Binnenkort staan we met u uitgebreider stil bij het laatste onderzoek. U ontvangt hierover een raadsbrief met daarbij het rapport als bijlage.

6.11 Gemeente breed ingezette aanpak

Wat houdt de gemeente breed ingezette aanpak in?

De gemeente streeft naar een zo'n goed mogelijke dienstverlening aan ondernemers. Dat is breder dan de afdeling EZ en zodoende spreken we over een gemeente breed ingezette aanpak.

6.12 Bedrijfsbezoeken

Hoe vaak is het college van B&W op bedrijfsbezoek geweest het afgelopen jaar en bij welke bedrijven? Hoe komt die selectie tot stand?

Het college is vanwege de geldende coronamaatregelen de afgelopen anderhalf jaar minder op werkbezoek geweest. Wel zijn er structureel gesprekken gevoerd met ondernemers via zoom. Gedurende de lockdown is er bewust contact gezocht met ondernemers in verschillende sectoren die het op dat moment zwaar hadden. Dat heeft geleid tot meerdere zoom-gesprekken. Hierbij waren wethouder Postma en burgemeester van Selm aanwezig. Daarnaast heeft wethouder Postma, als portefeuillehouder EZ, regelmatig contact met ondernemers, ook in de vorm van een werkbezoek.

De werkbezoeken en contacten kunnen door ondernemers of van gemeentezijde geïnitieerd worden. Bedrijven die graag eens het college op hun locatie willen ontvangen kunnen dat aangeven en in de

meeste gevallen kan dat geregeld worden. Op andere momenten komt het initiatief vanuit de gemeente. Daarbij wordt gestreefd naar een goede spreiding over de sectoren en kernen in Opsterland.

6.13 LexNova 2021

Ook hierbij nogmaals de vraag of wij het onderzoeksresultaat van LexNova 2021 mogen ontvangen.

Opsterland is in het recente onderzoek van LexNova op plaats 10 gekomen. Er deden 18 Friese gemeenten mee aan het onderzoek. De doelstelling was om in het spreekwoordelijke linker rijtje te eindigen wat dus plek 9 of hoger is. We willen de nu ingezette lijn voortzetten. Binnenkort staan we met u uitgebreider stil bij het onderzoek. U ontvangt hierover een raadsbrief met daarbij het rapport als bijlage.

6.14 Uitbreiding bedrijventerreinen

Uitbreiding bedrijventerreinen. Wordt er ook gekeken naar inbreiding om niet onnodig landbouwgronden op te moeten offeren?

Ja, er wordt naar mogelijke inbreidingslocaties gekeken. Hierbij nemen we ook kwaliteitsverbetering in ogenschouw.

6.15 Transformatie bedrijventerreinen

Wat wordt precies met 'transformatie bedrijventerreinen' bedoeld?

In het kader van de Streekagenda Zuidoost Friesland was in een project onderzocht welke mogelijkheden tot herbestemming en transformatie denkbaar zijn bij solitaire en verouderde bedrijfslocaties. In Opsterland is hiervoor 1 locatie in Tynje ingebracht.

6.16 Circulaire economie

Wat betekent precies voor Opsterland 'circulaire economie'? Over welke kringlopen hebben we het dan?

We sluiten voor definities aan bij de doelstellingen van circulair Friesland; een vereniging opgericht door het Friese bedrijfsleven. Zij zijn actief op 11 thema's met vele cross-overs en zoeken de samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. We zien het als een actief en open netwerk van circulaire voorlopers, waaronder Friese overheden en grote kennisinstellingen.

Sport, cultuur en recreatie

6.17 Buurtsportcoaches

Wordt het effect van de inzet van buurtsportcoaches wel eens gemeten, wat is hun werkelijk toegevoegde waarde?

De monitoring van de inzet van de buurtsportcoaches wordt zo'n vier keer per jaar besproken in de stuurgroep van het beweegteam. Hierin zijn bestuurders van het onderwijs, Sport Fryslân, het jongerenwerk en de gemeente vertegenwoordigd. Sport Fryslân werkt daarnaast aan een pilot met het buurtsportcoach kompas. Dit is een online tool waarin programma's online worden geregistreerd. Dit geeft bijvoorbeeld inzicht in het aantal deelnemers van een activiteit, maar ook op de invloed van deze activiteit op de zes pijlers van positieve gezondheid. Wat weer goed aansluit bij de uitgangspunten van onze preventieagenda.

6.18 Erfpachtconstructies

In de begroting lezen we ook niks over de ‘lappendeken van erfpachtconstructies’ die het college ooit van plan was te versimpelen. Wat is de het plan nu?

Voor het aangaan van afspraken maken we gebruik van een standaard model erfpachtovereenkomst.

Sociaal Domein

6.19 Procedures en aanvraagformulieren

Er bereiken ons opmerkingen dat je bijna academisch gevormd moet zijn en grenzeloos doorzettingsvermogen om überhaupt door de massa aanvraagformulieren en procedures te komen. Ja, we moeten aan beheersing doen om budgetoverschrijding te voorkomen maar bereiken we nog wel daadwerkelijk de mensen waar het SD voor bedoeld is?

Wij streven naar klantgerichtheid in onze procedures en willen indien dit mogelijk is processen versimpelen, maar hebben daarin ook oog voor onder meer de rechtmatigheid. Voor de inwoners die dit wensen is er de onafhankelijke cliëntondersteuning die hen kan bijstaan bij aanvragen.

6.20 Geldloket

De pilot voor een Geldloket is op 8 augustus 2019 gestart en het was vorig jaar al de bedoeling om het geldloket voor alle inwoners open te stellen. Waarom is dat in 2021 niet gelukt?

De essentie van het Geldloket is dat het laagdrempelig moet zijn. Dat wil zeggen: persoonlijk contact op een laagdrempelige locatie (de bibliotheek). Door de coronamaatregelen is dit zowel in 2020 als in 2021 lange tijd niet mogelijk geweest. Hierdoor hebben we via de pilot nog niet de beoogde ervaring op kunnen doen om het Geldloket op een goede manier open te stellen voor al onze inwoners. Nu de bibliotheek sinds kort weer open is voor publiek, is het onze ambitie om dit alsnog op korte termijn te realiseren.

6.21 Marktbewerkingsplan

Voor het marktbewerkingsplan dezelfde vraag, dit zou in 2021 worden uitgevoerd, maar staat nu opnieuw voor 2022 in de begroting, wat is hiervoor de reden?

Het marktbewerkingsplan is een jaarplan dat elk jaar wordt opgesteld in de regio Zuid-Oost Fryslân. Het is een uitvoeringsplan gericht op concrete acties, die er voor moeten zorgen dat uitkeringsgerechtigden worden gematched op vacatures. Bijvoorbeeld via een banenmarkt.

6.22 Wet inburgering

We missen in dit hoofdstuk de Wet Inburgering die per 1 januari 2022 van start gaat (we lezen alleen in de tekst dat hij tot 1 januari 2022 is uitgesteld, maar dat is waarschijnlijk nog de tekst uit begroting 2021, want deze begroting gaat immers over 2022...). Is er bewust geen aandacht voor de Wet Inburgering in de begroting 2022?

Voor de Nieuwe wet inburgering 2022 werken wij samen met onze OWO samenwerkingspartners (zoals aangegeven in de begroting) aan een weekvullend programma voor onze statushouders. De raad wordt binnenkort nader geïnformeerd over de precieze uitwerking van dit programma en over de implementatie van deze nieuwe wet.

Volksgezondheid en Milieu

6.23 Energie coöperatie

Er wordt al lang gesproken over het oprichten van een Energie coöperatie(s) . Hoe ver denkt het college hiermee in '22 te komen in Opsterland, behoudens het initiatief in Wijnjewoude?

Zie antwoord 2.34

6.24 Natuurinclusieve landbouw

Wat betekent concreet 'natuurinclusieve landbouw' in Opsterland.? Net als bij 'circulaire economie' dreigen het containerbegrippen te worden.

Bij natuurinclusieve landbouw wordt natuur onderdeel van de bedrijfsvoering van de landbouwbedrijven.

Bouwen, wonen en gronden

6.25 Bouwkavels

Hoeveel bouwkavels wil het college in 2022 gaan uitgeven? Komen er ook ruime kavels voor het woningen wil het college in 2022 aan de woningbouwvoorraad toevoegen?

Alle gronden in de gemeentelijke grondexploitaties zijn al uitgegeven. In het uitbreidingsplan Loevestein 4 oost Gorredijk zijn ruime bouwkavels voor woningen gepland.

6.26 Ruimte woningbouw afspraken

Hoeveel ruimte is er nog vanuit de bestaande woningbouwafspraken voor 2022 en de resterende jaren?

Vanuit de bestaande afspraken is alle theoretische woningbouwruimte (van 1 juli 2021 tot 1 januari 2026 nog 243 woningen) al "besteed" aan woningbouwprojecten in de dorpen. Daarom zijn we in regionaal verband in gesprek met de provincie voor het maken van nieuwe regionale woningbouwafspraken voor de periode 2020-2030. Vooruitlopend op deze nieuwe regionale afspraken hebben we met de provincie wel overeenstemming over een "shortlist" aan woningbouwprojecten. Met deze "shortlist" (195 woningen) is ook al een voorschot genomen op de ruimte die gaat ontstaan met de nieuwe woningbouwafspraken.

7 BAS

7.1 Geen vragen

8 D66

8.1 Geen vragen

9 Fryske Nasjonale Partij

Programma 0

9.1 Tjinstferliening

Thema bestjoer: Tsjinstferliening is adekwaat en persoanlik: wurdearring is minstens lyk oan lanlik gemiddelde: is dit sa: dit doel stie der yn 2020 ek yn. Dus is dit doel slagge?

De gemeente Opsterlân hat it ûndersyk nei klanttefredenens (NVVB) stoppe. Der wie net folle reaksje en de resultearjende útfier foldie net oan 'e easken stelt foar it fergelykjen fan klanttefredenens fia de webside www.waarstaatjegemeente.nl. Yn 'e perspektyfbrief fan 2021 waarden fûnsen oanfrege foar it útfieren fan in ûndersyk yn oerienstimming mei it systeem fan it Boarger-ûndersyk. Dit sil ynkoarten begjinne. De útfier hjirfan kin dan fergelike wurde op de webside [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl).

Programma 1

9.2 Ynbraken yn wenten

Thema Iepenbiere Oarde en Feiligens: oer it oantal ynbraken yn wenten: stiet as doel: minder ynbraken yn it kopke, derûnder stiet dan wer: op in gelyk nivo hâlde as 2021: is dit wol goed formulearre?

Yn de kop stiet as doel fanút it “integraal veiligheidsbeleid” dat wy it oantal ynbraken yn wenten sakje litte wolle of yn elts gefal op in gelyk nivo hâlde wolle. Dit is goed formulearre. It oantal ynbraken yn wenten sakket al jierren achter mekoar. Tidens de koroanakrisis hat dizze trend him fuortset en is der noch minder ynbrutsen yn wenten. De ambysje foar 2022 is om dit nivo fêst te hâlden.

9.3 Bewustwordingssessies

Hoefolle “bewustwordingssessies” oangeande ûndermining bin der yn 2021 west?

Wy ha gesprekken mei as doel bewustwurdig mei amtners fan ferskillende ôfdielingen fierd. Ein oktober 2021 ha wy hjir in sesje mei it kolleezje oer yn'e planning en ein novimber 2021 sa'n sesje foar de gemeenteried.

9.4 Oerlêst

Oerlêst: de omskriuwing fan oerlêst is it selde as yn de foarige begrutting: wy sjogge ûnder it stik: wat gean wy der oan dwaan” dat der ek ynsetten wurdt op spul tusken buorlju. Is it oantal meldings fan spul tanaam yn 2021?

De sifers fan de plysje oer it jier 2021 binne noch net bekind makke. Dêrom kinne wy net sizze of it oantal meldings fan spul tanaam is yn 2021.

Programma 2

9.5 Sweachsterwei/Gordyksterwei

Thema Ferkear Is de SweachsterWEI/Gordyksterwei al ynrjochte as erftagongswei?

Sjoch it antwurd op fraach 2.11

Programma 5

9.6 Takomst bestendichhyd musea

Thema Kultuer: Hokker musea binne belutsen by petearen mei de gemeente oer de takomst bestendichhyd.

Oan't no ta binne der ferkennende petearen west mei It Damshûs en Museum Opsterlân. Dy sille yn 2022 fuortset wurde. En ek de Tropische Kas en histoaryske ferieningen sille hjir yn belutsen wurde. Sjoch fierder it antwurd by fraach 2.18.

9.7 Swimbad Bakkefean

Werom stiet it punt oer ienmalige ynvestearring yn it Swimbad fan Bakkefean sawol yn de begrutting fan 2021 en 2022?

De ienmalige ynvestearring is noch net folslein bestege en de begrutting wurdt ferwachte dat se sille wurde brûkt yn 2022. Nije 'ympulsen' moatte noch wurde begon en, lykas de eardere útjeften, sil dit wurde dien yn oerlis mei de gemeente en operator .

9.8 Himmelploegen

Thema Iepenbier grien: hoe grut is it part fan 34.000 wat nei de himmelploegen en edukaasje giet?

Oer it algemien is dit € 15.000 foar de himmelploegens en € 10.000 foar ûnderwiis. De rest wurdt brûkt foar ienmalige himmelaktiviteiten en kommunikaasje.

Programma 6

9.9 Jildloket

Thema Útfiering Sosjale wetjouwing: dat punt oer it Jildloket: werom stiet dat deryn as Pilot? Is it Jildloket noch hieltyd in Pilot?

Sjoch ek de beantwurdig fan fraach 6.20. It Jildloket is yndie langer as yn it begjin pland yn de pilotfase bleaun. Dit komt om't wy troch de koroanamaatregels in soad minder 'fleanoeren' meitsjen kinnen hawwe mei dizze pilot. De biblioteek wie lange tiid ticht en leegdrompelich persoanlik kontakt wie doe ek net goed mooglik. No de koroanamaatregels foar in grut part opdoekt binne, is it ús yntinsje om it Jildloket op koarte termyn noch iepen te stellen foar alle ynwoners fan Opsterlân. Dêrmei wurdt it fêste tsjinstferliening fan de gemeente en is it yndie gjin pilot mear.

9.10 Marktbewerkingsplan

Dat it punt fan it "Marktbewerkingsplan" der noch yn stiet, hat dit te krijen mei de Korona-periode: wy mienden dat dit plan der dit jier al komme soe?

It 'marktbewerkingsplan' is in jierplan dat elk jier opsteld wurdt yn de regio Súd-East Fryslân. It is in útfieringsplan rjochte op konkrete aksjes, dy't der foar soargje moatte dat útkeringsgerjochtingden keppele wurde oan fakatueres. Bygelyks fia in banenmerke. Troch de Koroana perioade binne guon eveneminten yndie ôflaske of útsteld.

9.11 Mobile mentoring

Wêrút docht it sukses fan mobile mentoring bliken?

Mobility Mentoring giet út fan in coachende wize om minsken te stypjen en wer grip te krijen op harren libben. Wy stean oan it begjin fan de ymplementaasjefaze. No docht al bliken dat minsken

dy't fanút it idee fan Mobility Mentoring begelied wurde stappen meitsje, troch bygelyks frijwilligerswurk te dwaan of wer in stúdzje op te pakken. Wy hâlde dit de kommende tiid yn'e gaten.

9.12 netwurkgearkomsten

Thema: Maatskiplike stipe: Foar wa binne de saneamde netwurkgearkomsten en hat dit ek betsjutting op de ûntwikkeling fan de wenfisy?

Mei netwurkbyienkomsten bedoele wy benammen de gearwurking tusken allegear ynformele en formele organisaasjes yn in doarp om de gearwurking op it gebiet fan soarch en wolwêzen te fersterkje en ideeën te ûntwikkelen yn it ramt fan de previnsje-aginda

9.13 0-lijn Dorpsaktiviteiten

Oer de "o-lijn", is der in skatting fan hoefolle minsken op it stuit net meidogge oan doarpsaktiviteiten?

Dat is lestich te sizze. Ut de lêste doarpsspegel (2018) blykt dat de helte fan alle ynwenners wol belutsen is by in buertferiening en/of Pleatselik Belang. Dêrnjonken jout omtrint in tredde fan alle respondinten oan belutsen te wêzen by in sportferieniging, by in tsjerke of by in oare feriening. Hjirút falt lykwols net op te meitsjen of dit hieltyd om deselde minsken giet. Wol witte wy ek út de doarpsspegels dat likernôch in fjirdepart fan de bewenners him soms of faak allinne fielt. Dat hat dan ek ús bysûndere oandacht yn ús petearen mei elk doarp oer de previnsje-aginda en de aksjes dy wy yn dat ramt ynsetten kinne.

9.14 Fryske Ondersteuningsplan

Thema jeugdhulp: Is der in tiidsplan oangeande de ymplemintaasje fan it Fryske Ondersteuningsplan.

Yn it begjin fan 2022 ymplemintearje wy it ûndersteuningsplan yn it gebiedsteam. Dêrfoar moatte earst in oantal juridyske saken en systeemtechnyske saken regele wurde.

9.15 Doarpscoördinatoren

Thema doarpsbelied en doarpshûzen: hoefolle doarpscoördinatoren binne der yn Opsterlân? En is dit tal it selde as doe it noch doarpsregisseurs neamd waarden.

Der is 1 doarpscoördinator. It giet hjir om in pilot wêrby wy wolle kinne beoardielen of de winske effekten wurde berikt. Om dizze pilot stevich op te kinnen pakken is der foar keazen dit foar in perioade fan 2 jierren te dwaan mei 1 doarpscoördinator foar 28 oere per wike. Der is kunkludeard dat dit minder versnippering oplevert dan de yn it begjin neamde trije en dus mear effektiviteit.

Programma 7

9.16 "Grien" rydark

Thema Duorsumhyd: Is der in oersjoch of skatting fan hoefolle rydark al "grien" is?

Op it stuit bestiet sawat 20% fan it rydark út griene auto's. Dit giet oer elektrysk riden as it brûken fan grien gas.

9.17 Monitoren enerzjyferbrûk (AVG)

Is it wetlik (AVG) wol mooglik om boargers te monitoren op enerzjyferbrûk en harren ferfolgens oan te skriuwen of oan te sprekken?

Wetlik is dat allinnich tastien as de bewenners dêryn tastimme. WEN docht úndersyk nei de mooglikheid dêrfoar. Us gemeente makket allinnich gebrûk fan gegevens, fan doarpen of wenwiken, dy't iepenbier beskikber binne.

Endterm Review

10 Groenlinks – Opsterlanders

10.1 RRE en RREW subsidie

Punt 9, u geeft aan dat gemeente succesvol een aanvraag heeft gedaan voor de RRE en RREW subsidie en noemt een bedrag van 4,3 miljoen euro. De RRE- en RREW-bijdragen zijn toch respectievelijk 180.900 en 200.000? Verder geeft u aan dat van de subsidie van 4,3 miljoen projecten kunnen worden georganiseerd waarvan inwoners van de gemeente gebruik kunnen maken. Bedoelt u niet dat dit de 4,3 miljoen uit de PAW-aanvraag is die bedoeld is voor de onrendabele top voor het aardgasvrij maken van Wijnjewoude?

Het bedrag van 4,3 miljoen euro betreft inderdaad de PAW aanvraag. Dit bedrag is bedoeld voor (inwoners van) Wijnjewoude om energie/aardgasbesparende maatregelen te treffen. De RRE- en RREW-bijdragen zijn inderdaad 180.900 respectievelijk 200.000 euro en bedoeld voor energiebesparing Opsterland-breed.

10.2 Beschermingsregime

Punt 18, u heeft het over een mogelijk beschermingsregime voor landschappelijke en cultuurhistorische elementen. Betekent dit dat het nog helemaal niet zeker is dat dit regime wordt opgesteld?

Op dit moment is het beschermingsregime geregeld met de Wet Natuurbescherming, waar de provincie het bevoegd orgaan is. Uw raad heeft tijdens de vaststelling van het Bomenbeleidsplan om een extra bescherming gevraagd vanuit de gemeentelijke regelgeving. Dit beschermingsregime is nog niet bepaald. Voor de cultuurhistorische elementen brengen wij momenteel in beeld op welke manier deze beschermd kunnen worden.

10.3 Zebrapad Beetsterzwaag

Punt 52, wellicht komt er een zebrapad in Beetsterzwaag. Wanneer is hierover meer duidelijk en waarvan is de komst van het zebrapad afhankelijk?

Volgens de principes van het concept 'duurzaam veilig' is een voetgangersoversteekplaats (VOP) niet nodig voor het oversteken van een erftoegangsweg. Als er hiervoor echter een nadrukkelijke wens vanuit het dorp komt werken we daar zoveel mogelijk aan mee. In Ureterp zijn daarom twee VOP's aangelegd. In Beetsterzwaag leeft deze wens minder sterk en is op dit moment geen sprake van het realiseren van een VOP.

11 VVD

11.1 Duurzaamheidsagenda

Nummer 9: 'met alle dorpen een lokale duurzaamheidsagenda opstellen om invulling te geven aan 25% energiebesparing en het opwekken van duurzame energie'. Er is informatie verzameld ter voorbereiding van de gesprekken met de dorpen; maar zijn er gesprekken met de dorpen geweest? Ligt er per dorp een agenda (voor einde college periode)?

Met alle Plaatselijke Belangen, energiecoöperaties en werkgroepen voor duurzaamheid hebben wij contact. Voor onder andere het opstellen van de Transitievisie warmte zijn deze allemaal benaderd met de uitnodiging om deel te nemen aan overleggen. In de TVW die eind dit jaar voor vaststelling aan de raad wordt aangeboden wordt de basis (agenda) vastgelegd voor de wijze waarop in onze gemeente op termijn het aardgas wordt afgekoppeld. Ook daarover gaan wij met alle dorpen in gesprek. Alle dorpen zijn en worden geïnformeerd/uitgenodigd om deel te nemen aan activiteiten in het kader van de energietransitie en energiebesparing. Dorpen met vragen/initiatieven over de energietransitie worden actief ondersteund.

11.2 Tegenprestatie

Nummer 43: in het coalitieakkoord (en begroting) staat als doelstelling dat iedereen per week 4 uur vrijwilligerswerk zou gaan verrichten. In de endterm wordt daar een andere draai aan gegeven, namelijk dat 73% van de 'bestaande doelgroep' reeds een tegenprestatie levert. Is het dus zo dat 73% van de mensen die een uitkering ontvangt van de gemeente nu minimaal 4 uur vrijwilligerswerk verricht?

Op dit moment voert 73% van de uitkeringsgerechtigden een vorm van tegenprestatie uit, daaronder begrepen onder meer vrijwilligerswerk.

11.3 MKB onderzoek

Nummer 56: wederom de vraag (net als bij perspectiefbrief) of we de uitslag van het MKB onderzoek van afgelopen jaar mogen ontvangen.

Ja. Opsterland is in het recente onderzoek van LexNova op plaats 10 gekomen. Er deden 18 Friese gemeenten mee aan het onderzoek. De doelstelling was om in het spreekwoordelijke linker rijtje te eindigen wat dus plek 9 of hoger is. We willen de nu ingezette lijn voortzetten. Binnenkort staan we met u uitgebreider stil bij het onderzoek. U ontvangt hierover een raadsbrief met daarbij het rapport als bijlage.

11.4 MBO/VMBO clusters

Nummer 59: welke twee MBO/VMBO clusters betreft het? Waaruit bestond de medewerking van de gemeente? En heeft de gemeente de subsidie verleend aan de BHS en TechnetKring Gorredijk of betrof het een noordelijke/landelijke subsidieregeling?

In een samenwerkingsovereenkomst welke gesloten is in het kader van "Sterk techniekonderwijs" (subsidieregeling ministerie VWS) staan de afspraken tussen de partners Sterk Techniek Onderwijs voor de regio Heerenveen-Gorredijk-Wolvega. De onderwijspartners zijn: Kei college, Burgemeester Harmsmaschool, Linde College, Nordwin College, Terra Wolvega, Friesland College en ROC Friese Poort. Het Kei college is Penvoerder.

Het betreft een subsidieregeling van de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen dat onderdeel is van het ministerie VWS. De gemeenten Heerenveen, Opsterland, Westellingwerf en Ooststellingwerf nemen deel aan de samenwerkingsovereenkomst.